

wychodzi dwa razy dziennie, o godz. 9-tej rano i o godz. 6-tej wiecz. W niedzielę i święta uroczyste raz na dzień rano

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 8 kor., kwartalnie kor. 6; za jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 40 hal., za dwurazowe 60 hal.

Na prowincji: miesięcznie kor. 2 hal. 70, kwartalnie kor. 8. W państwie Niemieckim kwartalnie kor. 18; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za dwurazowe wysyłki dziennika DOPLACA się 40 hal. MIESIĘCZNIE. Zmiana adresu: 40 hal.

# GŁOS NARODU

WYCHODZI DWA RAZY DZIENNIE.

Dziennik polityczny założony w r. 1893 przez JÓZEFA ROGOSZA.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

Osoba prenumerata w wydaniu poranne wysiłek miesięczny w miejscu u odnośnikiem do domu i korone.

Numer poranny 4 h., wieczorny 10 hal. Listy pieniężne przekazywać na prenumeratę i inseraty, franco do Administracji „Głosu Narodu“. — Prenumeratę oprócz upoważnionych urzędów pocztowych w obrębie monarchii i w państwie niemieckim. Reklamacja

nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Recepty redakcja nie zwraca. Adres Red. Ul. św. Krzyża 1. 7. Adres tel. „Głos Narodu“ Kraków. Telefon Nr. 190

Ogłoszenia (Inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze Inzeratowam „Głosu Narodu“, róg św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7. Od miejsca wiersza drobsem piśmem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 hal., układ tabelaryczny, liczbowy od wiersza 30 h. za pierwszy raz, każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz, — Nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowa ogłoszenia przyjmuje: we Lwowie S. Sokolowski, w Warszawie Haasmaana, w Wiedniu Haasenstein & Voglar, M. Opelik, M. Dukea, H. Schalek, E. Braun, Kutschera & Schlerl, R. Mosse, Friedl, w Berlinie F. E. Coe, w Badenapeszcie J. Leopold, w Paryżu de Raczkowski 14. Cite de Treviso, John F. Jones & Cie.

Nr. 392.

Kraków, czwartek dnia 16-go sierpnia 1906 r.

ROK XIV.

## „Serdeczny pocałunek.“

Pod eskortą pancerników „Devonshire“ i „Roxburgh“ przybył wuj-Edward do Niemiec, by na ustach „najdroższego“ siostrzeńca złożyć „serdeczny pocałunek“, nawet dwukrotny, jak chcą rozrzewnieni sprawozdawcy agencji telegraficznych.

Od dwóch lat wiadomo całemu światu, jak wielce zależało Wilhelmowi II na tej właśnie wizycie, której się wczoraj doczekał.

Historja Prus, z ostatnich kilku lat streszczona, usprawiedliwia dostatecznie gorączkowość ich władcy. Po świetnej epoce Bismarcka, po wybitnym rozroście potęgi niemieckiej, nie tylko militarnej, ale i ekonomicznej, po stworzeniu pierwszorzędnej marynarki i zdobyciu znacznych terenów kolonizacyjnych, potęga zjednoczonej Rzeszy chwiał się zaczyna.

Początek wieku XX-ego notować kiedyś będzie przyszły historyk, jako koniec wpływów tego państwa i narodu, które w stuleciu poprzednim zdumiewało świat cywilizowany pędem żywiołu rasowego.

Nie przeszło jednak pięćdziesiąt lat tego pędu — i oto zdumienie świata zaczęło się przeobrażać w powszechną nienawiść. Trudno nie dostrzedz, że jednym z motywów podobnej nienawiści jest zawsze i wszędzie lęk o konkurencję, czy to polityczną, czy gospodarczą; ale, z drugiej strony, gdyby się komu udało w przyszłości zanatomizować cały psychiczny przebieg owej ku Niemcom nienawiści, to wynik badania wykryłby też bezwątpienia i jakiś lepszy odruch instynktu etycznego. Albowiem w zmaterializowanym wieku XIX, kto wie, czy nie najboleśniejszą ranę instynktowi temu zadał *duch pruski*. Jeżeli i przed Bismarckiem państwa i narody rozwielmożniały się sposobami: „siła przed prawem“, to jednak dopiero w Prusiech w XIX stuleciu sposoby te doszły do znaczenia i ambicji hasła. Tutaj, za sprawą pychy teutońskiej wytoczono ośwartą walkę i ideałom chrześcijańskim i zadawnionemu poczuciu szlachetności, nad którymi pracowała przez dziesięć wieków lepsza strona cywilizacji aryjskiej. To też przed Bismarckiem każdy występki przeciwko tym ideałom starano się przynajmniej osłaniać, usprawiedliwiać. Bismarck i Prusy spróbowały po raz pierwszy w historii spełniać zbrodnię na oczach świata i nadać zbrodni sankcję prawa.

Duchem tym przesiąknięta niestety cała niemieckość. Z góry powiał wiew, który ogarnął intelekt zbiorowy narodu. Pycha, arogancja, bezwzględność pruska stały się dziś znanymi wszędzie — wszędzie też stało się imię pruskie znienawidzone.

Wilhelm II i jego rząd zdają sobie sprawę z

tego stanu rzeczy, — czują wyśmienicie, że nienawiść całego świata ku Prusom, to skonsolidowana obrona ducha aryjskiego przed najazdem brutalności. I słuszność tej konfederacji wszechświatowej, kto wie, czy nie jest najsilniejszą bronią, wymierzoną w pierś pruską. O tem także wie i monarcha pruski i jego ministrowie. Dla tego też mimo cały wojenny zapęd „wiecznie młodego“ Wilhelma, Prusy nie śmieją wydobyć miecza z pochwy, a przynajmniej pragną odsunąć tę chwilę na czas jaknajdalszy. Dlatego niezbędnym jest im jeszcze świadectwo dobrego stosunku jeżeli nie ze wszystkimi, to z tym, który dziś jest najsilniejszym ze wszystkich: z reprezentantem mocy i potęgi wielkobytryjskiej, Edwardem VII.

Na innym miejscu podajemy głosy prasy niemieckiej, tutaj, kończymy nasze uwagi notatką, jaka się pojawiła na szpaltach miarodajnego „Daily Telegraph“, z powodu tych serdecznych pocałunków we Friedrichshofie:

Oświetlając doniosłość zjazdu „Daily Telegraph“ twierdzi, że „stosunek pomiędzy obudwu rządami jest serdeczny i poprawny“ natomiast daleko słuszniej powiada, iż „byłoby czystą afekcją utrzymywać, jakoby podobny stosunek istniał również między obydwoma narodami“. Dziennik w obecnej chwili nie chce wszczynać dyskusji po czyjej stronie leży wina, jednakże podkreśla głęboko zakorzoną wzajemną nieufność, która promieniuje z obudwu stron przez morze Północne.

## Prasa niemiecka o zjeździe.

Dzienniki niemieckie daleko goręcej i daleko optymistyczniej oceniają doniosłość spotkania Edwarda VII z Wilhelmem II, aniżeli przezorna prasa angielska. Jakkolwiek wszelkie przesłanki formalne (brak ministrów spraw zagranicznych i td.) zdają się usuwać wagę polityczną spotkania, jednakże gazety inspirowane... nie tracą nadziei!

„Börsencourier“ pisze: „Już sam fakt spotkania się, którego tak długo unikano, jest nader pożądaną poręką tego, że zjazd ten utoruje drogę do wyrównania nieporozumień i uprzedzeń, oraz, że stanie się krokiem wiodącym do spokojnego współżycia. Czas gniewu między wujem a siostrzeńcem przeminał już. Oby znikł na zawsze, a wtedy i porozumienie ich ludów okaże się trwałym.“

„Berl. Neueste Nachr.“ piszą: „Jeszcze z większą słusznością jak o podróży dziennikarzy niemieckich (do Londynu) należy o tych odwiedzinach monarszych powiedzieć: *Nie są one dojrzewaniem owoców*, w najlepszym razie zawierają w sobie jego zarodek. Nawet zewnętrzne formy nie pozwalają na jakąś nadzwyczajną radość z powodu odwiedzin króla Edwarda. Że za cel obrały sobie nie Berlin ani Poczdam, można na to nie

zwrócić uwagi, tak, jak można i nie zwrócić jej na to, że nie biorą w nich udziału wybitni mężowie stanu. Ale te odwiedziny wogóle nie odbędą się u cesarza, który rezyduje obecnie w Wilhelmshöhe. Spotkanie odbędzie się w innym miejscu, mianowicie u siostry cesarza i to w zamku, budzącym wspomnienia wspólnego żalu po utraconej siostrze i matce. Jako goście książniczki Małgorzaty, będą mogli obaj monarchowie widywać się rzadko lub często — o ile będą odczuwali potrzebę tego. Mogą być usposobieni bardzo serdecznie, a mogą też zachowywać się wobec siebie chłodno, jak w latach ostatnich. Oby dobry geniusz czuwał nad tem spotkaniem“.

Konserwatywna „Post“ pisze, co następuje: „Będzie to naszym zadaniem, przez świadomą swego celu, stałą, ale spokojną, ostrożną politykę uniknąć nieufności i niedowierzania starszej, potężnej konkurentki. Ale Anglja musi się przeciw raz nauczyć uznawać nas jako *równouprawnionych konkurentów o dobra tego świata*. W tej myśli, i czywieni najlepszymi nadziejami witamy króla Edwarda, mądrego władcę, polityka i reprezentanta pokrewnego nam angielskiego narodu. To, że Niemcy i Anglja często są rywalami, niech nie prowadzi do zapomnienia tego, że mają także wiele wspólnych interesów. Najprawdziwszą i najpiękniejszą przyjaźnią dwóch mężów jest ta, która i w drugim widzi szlachetnego przeciwnika. Szlachetne przeciwieństwo schodzi się właśnie wtedy z szlachetną przyjaźnią i zapewnia wtedy obie razem chlubny pokój.“

Cytowany w artykule wstępnym głos „Daily Telegraphu“ zgodny zresztą z powszechnym tonem angielskim, zaznacza jak widzimy, daleko wyraźniej bezowocność wysiłków pruskich, które nie zmieniają już utrwalonego „promieniowania niechęci“.

## Ruch polityczny w kraju.

Wiec centrony w Osielcu.

Do szeregu zgromadzeń, urządzanych pod egidą stronnict. naszego przybywają coraz nowe. Dnia 12 bm. odbyło się zgromadzenie w gminie Osielec, przy dość licznej współudziale gospodarzy tak z Osielca, jak Wieprza i Kojaszówki. Lokalu na ten cel udzielił miejscowy wójt, pan Stanisław Bogacz. Zgromadzenie zagał ciepłymi słowy ks. Franciszek Kluka; przedstawił ważność chwili obecnej, kiedy wrogowie kościoła i ludu usiłują dotrzeć do wsi i zasiewać niezgodę klasową. Wykazał znaczenie stronnictwa Centrum ludowego, stronnictwa działającego właśnie w duchu sprzegającym siły społeczne ku wspólnej pracy. Przewodniczącym zgromadzenia wybrano ks. Fr. Klukę, zastępcą Stanisława Bogacza, wójta, a sekretarzem p. Piotra Rabczańskiego, kierownika szkoły. Ksiądz przewodniczący udzielił głosu p. Stanisławowi Sycowi referentowi z ramienia Polskiego Centrum Ludowego. W dłuższym przemówieniu przedstawił p. Syc powód, dla którego w obecnej chwili różne stronnictwa starają się zbliżyć do ludu.

Wyjaśnił znaczenie reformy wyborczej, nie tylko dla włościństwa, ale i dla kraju. W warunkach, jakie się dla kraju rozwijają, niezmiernie

ważną jest rzeczą, by interesy mas powierzone były godnym ręką. Włościanin, oddający swój głos do urny wyborczej, powinien doskonale wiedzieć, czego się może spodziewać od przyszłego swojego posła. Poseł wysłany do parlamentu, powinien być jakby głosem jego własnej duszy, jego dążeń, jego umiłowañ. Nie może chłopca polskiego, wernego syna Kościoła i szczerego do ostatniej kropli krwi Polaka — zastępować w parlamencie czy w Sejmie człowiek, który jawnie walczy z wiarą i ze świętościami narodowymi. Taki poseł, a włościanin polski, obok niego postawiony, to dwa pojęcia, które się nigdy ze sobą pogodzić nie dadzą.

Natomiast z czystym sumieniem powiedzieć można, iż stronnictwo Polskiego Centrum ludowe go, jest stronnictwem ducha włościańskiego.

W tem miejscu rozwinął następnie punkt za punktem program Centrum, kładąc nacisk na jego część praktyczną, zwłaszcza w okolicach górskich, pod wielu względami bardzo zaniedbanych i tak najważniejszymi postulatami tutejszej ludności są: dobre drogi, bo ludność okolic górskich prawie jedyny zarobek znajduje w lasach, z których wywozi drzewo budulcowe, opałowe, kamienie, itd. — korzystna ustawa łowiecka, gdyż grubszy zwierz z sąsiednich lasów czyni spustoszenia: a ustawa dzisiejsza naraża włościanina na dotkliwie kary, gdy ten ubije szkodnika. Reforma niektórych szczegółów w ustawie akcyzowej, reforma opłat spadkowych i cały szereg ustaw powiązanych z warunkami życia górskiego, a więc życia ciężkiego, narażonego na ciągłą walkę z twardą naturą. — cały szereg zmian i ułatwień powinien ożywić i ulżyć dolę chłopską.

Zgromadzenie wysłuchało programu — w skupieniu. Jak wszędzie, tak i tu przyjęto go też z zapalem. — W licznych interpelacjach podnosili włościanie krzywdy, jakie im się dzieją.

W toku dyskusji p. Rabczyński kierownik szkoły miejscowej podniósł niezmiernie ważną sprawę upadku przemysłów domowych we wsiach górskich. Odpowiednie ulgi ustawowe mogłyby podnieść napowrót stały zarobek ludności. Przy dzisiejszych warunkach śmierć tych przemysłów jest sprawą najzupełniej naturalną.

P. Syc zabrał jeszcze raz głos, by odpowiedzieć na interpelacje, poczem zgromadzeni zgłosili swoją najzupełniejszą zgodę na program centrum ludowego i przystąpili do utworzenia komitetu miejscowego w liczbie około 50, którego przewodniczącym wybrano ks. J. Hlukę proboszcza,

zastępcą Stanisława Bogacza, wójta, a sekretarzem p. Pietra Rabczyńskiego.

Imieniem zgromadzonych podziękował ks. przewodniczący wysłannikowi Centrum za przybycie i przemówienie o tak ważnych sprawach dla ludu. Pieśń „Serdeczna Matko“ rozbrzmiała na zakończenie z piersi ludu górskiego, którego ujmująca powierzchowność i wrodzona inteligencja odbijają się na pierwszy rzut oka, a któremu nie brak i doświadczenia życiowego, gdyż wielu zwiezdziło już „za chlebem“ odległe kraje, nawet Amerykę, skąd wróciwszy z zaoszczędzonym groszem, wypłaciło długi, pobudowało piękne domy, czego dowodem był i ten, udzielony na zgromadzenie a mieszczący zarazem piękny sklep chrześcijański.

## Sprawa Kamińskiego.

VI.

Wiedeń, 15-go sierpnia.

Sprawozdawcą komisji, wybranej celem zbadania sprawy Kamińskiego, był poseł dr. Żak. Jego referat, wniesiony dn. 19 maja 1884 r., proponował, aby Izba poselska przyjęła do wiadomości sprawozdanie, zaakceptowane przez większość komisji. Uzasadnił ową propozycję tem, że obydwaj, w grę tutaj wchodzący posłowie Kamiński i Wolski złożyli mandaty. W sprawozdaniu pomieszczono dla obu ex-posłów stanowczą nagana. Równocześnie jednak zaznaczono, że władze kompetentne nie znalazły powodu dostatecznego, by rozpocząć proces karny, albo wydać jakiegokolwiek zarządzenia dyscyplinarne. Przeciwnie, wszystkie dochodzenia stwierdziły, że rząd, przyznając przedsiębiorcy prawo budowania kolei transwersalnej, postępował ściśle na podstawie przyznanej mu ustawami kompetencji. Dla tego też komisja nie widzi powodu stawiania specjalnych w owym kierunku wniosków.

Ale i mniejszość opozycyjna, niemiecko-liberalna komisja wystąpiła z własnym referatem.

Rozdano go w Izbie poselskiej dnia 20 maja 1884 roku.

Ten referat po przedstawieniu, stronnictwo zabarwionem całość sprawy (opracował go poseł dr. Juljusz Magg), kończył się w sposób następujący:

„Zważywszy, że postanowienie rządu, by oddać budowę kolei transwersalnej galicyjskiej

przedsiębiorstwu generalnemu i wyłącznemu za cenę z góry oznaczoną, nie opiera się na opinii powołanych ku temu, fachowych organów rządowych, nie odpowiada zasadzie, poleconej przez obie Izby Rady państwa, nie wypływa wreszcie koniecznie z specjalnych okoliczności i faktów;

„dalej zważywszy, że odpowiada to zadaniu, postawionemu komisji, oraz że leży to w interesie politycznym, by z racji skargi Kamińskiego zbadać owe fakta, które tyczą obowiązkowego zachowania się organów rządowych, tudzież by rozświetlić cokolwiek zjawiska, opłakane ciężko z stanowiska moralności publicznej, mające związek z światem poselskim, sferami przedsiębiorców budowlanych, instytucjami pieniężnymi, organami prasy codziennej;

„zważywszy wreszcie, że rząd nie wydał w ręce komisji ważnych środków pomocniczych, i że przez to uniemożliwił jej zbadanie wyczerpujące wchodzących tutaj w grę faktów, związanych w wysokim stopniu z interesem publicznym, ponieważ wzbraniał się bez przyczyny uzasadnionej wręczyć komisji aktów, tyczących się dochodzenia przedwstępnego w sądzie krajowym wiedeńskim karnym z racji owej skargi, choć komisja jednogłośnie zażądała owych aktów; a dalej, ponieważ rząd wzbraniał się również bez powodów uwolnić urzędników, którzy mieli być przesłuchanymi przez komisję, od obowiązującego ich nakazu zachowania tajemnicy urzędowej;

„wzywa się niniejszym rząd, udzielając mu równocześnie nagany wzamian za zgotowane przez to przeszkody i opóźnienia działalności komisji, by w myśl § 8 ustawy z 12 maja 1873 r. udzielił komisji aktów, tyczących dochodzeń sądowo-karnych i by urzędników, którzy mają być przesłuchani, uwolnił od obowiązku zachowania tajemnicy urzędowej, równocześnie zaś kazał im stanąć wobec komisji. Komisji natomiast poleca się, by na podstawie nowych dochodzeń złożyła jeszcze raz referat i postawiła odpowiednie wnioski.

Rzecz jasna, że referat dr. Magga nie miał widoków powodzenia. Minister sprawiedliwości dr Prażak kazał przecieżyć, aby złożono mu opinię czy jest rzeczą możliwą przedstawianie komisji aktów sądowo-karnych. Owa opinja fachowa stwierdziła, że podobna procedura jest niedopuszczalną. Akta sądowo-karne są dokumentem sądowym wewnętrznym; przedstawienie takich dokumentów komisji, jest rzeczą niemożliwą.

ANTONI LANGE.

## Duma o Beniowskim.

A kiedy odjeżdżał, to bladła i mdlała —  
I Bogiem się kłępa i tak go wzywała:  
— Lud cały w Kamczatce uznał cię za władcę —  
O, zostań tu z nami, Maurycy!  
I Sybir ci cały — i cała ci Azja —  
Połkoni się do nóg, jak patrz: Afanazja —  
Burzliwe tam wody, a groźne przygody —  
A ludzie tam zgnębia cię dzieć.

Tłum za nią: — Pozostań! A polska bandera  
Na maszcie okrętu już w dal się wydziera —  
Z Sybiru śnieżyny na morza głębinny —  
Na wielkie wydziera się morza.  
Z tęsknotą na dziewczę spoglądał Beniowski.  
— Przywykłem tu do was, lecz wyższe mam troski.

Rosjanko szlachetna, niech dola ci świetna,  
Niech łaska zaświta ci boża!

Toż jam was ukochał nieszczęsny wygnaniec  
I stałem się czysto lodowisk mieszkawiec —  
I zostałem z wami: lecz w dal mi wciąż mami  
Nieznanych przeznaczeń potęgą.  
Pozostałbym z wami — pozostał na wieki,  
Lecz wyższa mię wola w świat pędzi daleki.  
Tu los się uśmiecha — lecz dzwonią mi echa:  
Mej ziemi straszliwa przysięga!

I choćby najśłodsza mię miłość wiązała —  
A choćby i władza — korona i chwała —  
Jam kłął się na duszę — w bezmiary iść muszę  
Bo moja ojczyzna w niewoli.  
I pójdę przez morza burzliwe przestwory —  
I przez wypalone od słońce ekwatory —  
Przez Indje a Chiny, przez dzikie Murzyny,  
By spełnić wyroki mej doli.

Choć ziemia ma dzisiaj grobami cmentarna,  
Lecz płonie mi zawsze jak gwiazda polarna:  
Przez piekła i nieba — tam płynąć mi trzeba —  
Do życia przebudzić ją znowu.

Piastunka mi Diwa, zwiastunka prawdziwa  
Wróżyła przed laty mych losów ogniwa.  
Więzienia i bitwy — lzy Polski i Litwy —  
I muszę dziś wierzyć jej słowu.

Bo już mi się ziścił jej głos bez pochyby,  
Bom widział lodowych tych mórz wieloryby,  
Wygnaniec bez sławy! Lecz cel mej wyprawy  
Przedemną: — korona królewska!

Bo tak mi wróżyła. Więc z wichrem w zawody  
Na czarne — czerwone — i żółte narody  
Popłynę — choć zginę — przez morza, przez sine  
Bo taka jest wola niebieska!

Nie dla mnie te w śniegach, czy słońcu imperja  
Nie dla mnie Syberja — nie dla mnie Hesperja.  
Mnie inna korona na skroń przeznaczona —  
Korona mię czeka Piastowa.

Więc płynę przez globu dalekie przestwory, —  
Jak wola mnie z grobu Przeznaczeń moc boża;  
Dziewico z Sybiru, twe oczy z Szafiru  
Niech po mnie nie płaczą! Bądź zdrowa!

I wstąpił na okręt, a cała gromada  
Ze łzami go żegna — i do nóg mu pada  
Sybirska dziewczica — zalewa łzami lica —  
Ostatni raz okiem go łowi.

I wstąpił na okręt. Szybkimi wyrazy  
Wydaje żeglarzom ostatnie rozkazy.  
I płynie z Kamczatki na ocean gładki,  
A z nim towarzysze spiskowi.

Aż szumią, kołyszą się, pienia się fale —  
A okręt odpływa — i rusza w oddale.  
Tłum ludu u brzegu — dokoła się zbiega —  
I słyhać krzyk straszny dziewczicy.

I znika brzeg lądu, a żagiel rozpięty  
Wciąż szerzej, a dalej mórz pruje odmęty —  
A wódz zamysłony w dalekie nieb strony  
Spogląda w swój cel tajemniczy!

Przeprawy tam trudne, a wyspy bezludne,  
Lecz zimno już mija — i wonią już cudne,  
Ciepłejsze powiewy — i ptaków brzmia śpiewy,  
I słońce płomienne wyblyska.

I już błękitniejszy ton mają niebiosa,  
I już swobodniejszy jest lot albatrosa:  
Delfiny wokoło bujają wesoło —  
I ziemia gdzieś nowa już blizka.

Zajęty czuwaniem na gnieździe bocianiem  
Wtem strażnik załogę przebudzi wołaniem:  
— Hej, bracia, hej, zbiegi! Widzialne już brzegi  
Toż wyspa czarownice bogata!  
Czterdzieści dni mija, gdy lody Sybiru  
Rzucili, by krążyć śród pustych fal wiru  
I oto przystaną pod wyspą nieznaną —  
Krawędzią obcego im świata.

W zatoce tam lodzie szczególnej budowy —  
I chaty maleńkie — i gaj bambusowy,  
I śliczne tam gejsze — od kwiatów śliczniejsze  
Uśmiechem witają żeglarzy.  
W pobliżu tam ryżu kołyszą się łany  
I brzoskwiń czerwonych tam las nieprzebrany,  
A z ich amarantem kwiat złoty chryzantem  
W kolory się cudne kojarzy!

A w dali się pali podgórze płomienne:  
U stóp jego wielkie potęgi kamienne:  
To ziemi tej bogi — stojące wśród drogi,  
A wszędzie niezwykła harmonja.  
W zdumieniu się patrzą północni wędrowce:  
— A cóż to za ziemia? a cóż za manowce  
Wódz kartę swą bada — i tak im powiada:  
Japonja — o bracia Japonja!

A książę tej ziemi, gdy słyszy po mieście  
O obcych żeglarzach, toż wraz: Kto jesteście?  
Zapyta przez posły, których-ci przyniosły  
Trzy barki, przybrane w latarnie.  
Zbliżyły się barki. Sto czołen za niemi.  
Krzyk słyhać: A kto wy? A z jakiej wy ziemi?  
A dokąd? A po co? Klekocą — rechocą  
Nieznanym językiem rozgwarnie.

A twarze ich żółte, a oczy ich skośne.  
A szat ich kolory — to jakbyś na wiosnę  
Oglądał tysiączne te kwiaty nałeczne,  
Błękitne, pstre, złote, różane.  
A szaty ich strojne i nader powabne,  
Szeroko zawojne, bogato jedwabne,  
Jaskrawo gorące: tak chodzą japonce —  
Zaprawdę — widzenie wiosniane.

Oba referaty, wystosowane przez większość i mniejszość komisji w sprawie Kamińskiego, nie mogli się doczekać załatwienia w izbie poselskiej.

Dzienniki wiedeńskie natomiast nie zamykały ust ani na chwilę. Sprawa Kamińskiego i dalszy jej rozwój w samym parlamencie tworzyły dla prasy wiedeńskiej podwójną sensację. Raz dlatego, że można było ukuć z niej broń zatrutą przeciwko zniechęconemu gabinetowi hr. Tauffego, powtóre i dlatego, że owa sprawa dostarczała rozmaitych pikanterji z życia prywatnego, czyli właśnie owego materiału, który jest najbardziej ulubionym i poszukiwanym przez redakcje wiedeńskie.

Dlatego w prasie pojawiały się co chwila artykuły z tajemnic sprawy Kamińskiego. Ogłaszały zeznania świadków, porobione podczas dochodzenia karnego. Ba! podnoszono wyraźne obwinienia przeciwko mniej albo więcej rozgłośnym osobistościom politycznym, że wzięły prowizję od bar. Schwarza lub od Länderbanku, lub że czerpały z owej sumy 625,000 guldenów, złożonej jako depozyt w powyższym banku. Dzienniki prześcigały się w pogoni za skandalem. Ci sami redaktorzy, których znano w całym Wiedniu jako notorycznych łapowników, oburzali się świętoszkowato z racji korupcji, panującej w parlamencie. Inni dziennikarze znowu, powodowani niby to świętem churzeniem z racji demoralizacji prasy, ogłaszali długie listy gazet i redaktorów, którzy pozwolili się przekupić, wzięli od Schwarza i z Länderbanku prowizję. Widniały w nich również i polskie nazwiska osobistości, które jeszcze żyją obecnie. Parlament i prasa oskarżały się wzajemnie. Sąd karny nieustannie wzywał posłów i dziennikarzy, celem ich przesłuchania i kontrolowania o ile prawdziwymi są wszystkie te oskarżenia, podejrzania oraz insynuacje.

Dnia 4 grudnia 1884 roku poseł dr. Juliusz Magg postawił wniosek, aby zlecić komisji, mającej rozświetlić sprawę Kamińskiego, zbadanie nowych faktów, ogłoszonych mniej albo więcej wyraźnie przez dzienniki, o ile te fakty wchodzą w zakres interesów publicznych. Dalej komisja powinna zbadać fakta, ogłoszone na podstawie zeznań, wobec sędziów śledczych i zawartych w protokółach sądu karnego. Właszcza komisja jest obowiązana zbadać fakt, że Länderbank, celem zaznaczenia swej wdzięczności zapewnił sumę 60 tys guldenów pewnemu członkowi Izby poselskiej.

List bankowy, zapewniający wypłatę tej prowizji, posiadacz zwrócił dyrekcji dopiero po upływie sporego okresu czasu.

Wniosek przyjęto. Komisja zbadała ów fakt i skończyła pracę dopiero dnia 20 marca 1885 r. Poseł dr. Żak przedłożył nowy referat. Z owego referatu dowiedziano się, że prezydent Izby poselskiej dr. Smolka przesłał komisji następujące zawiadomienie: Referent wszystkich przedłożeń, dotyczących się kolei Transversalnej, poseł Zygmunt Kozłowski wystosował do dr. Smolki list, celem rozświetlenia całej sprawy. Länderbank pismem z dnia 20 października 1882 r. oznajmił posłowi Kozłowskiemu, że jego udział w sumie prowizyjnej deponowanej z dnia 3 września 1882 r. przez przedsiębiorcę budowy kolei Transversalnej galicyjskiej, barona Karola Schwarza w sumie 570 tysięcy guldenów, wynosi 60,000 guldenów. Kozłowski ma prawo uważać tę sumę jako własność, od której bank płaci procent aż do chwili jej podjęcia. Poseł Kozłowski zeznał przed komisją, że oświadczył gubernatorowi banku, hr. Henrykowi Wodzickiemu, iż nie przyjmuje udziału. List prowizyjny zwrócił Länderbankowi z końcem listopada, lub w początkach grudnia. Wzajemnie hr. Wodzicki uprzedził go, że uważa całą sprawę za załatwioną.

Zastępca.

## KRONIKA.

### KUPOJECIE TYLKO U CHRZEŚCIJAN!

Kraków, 16-go sierpnia.

— **Kalendarzyk kościelny.** W piątek Liberta opata i Julianny męczenników; w sobotę Agapita i Firmina biskupa męczenników; w niedzielę Jacka wyznawcy, Juliusza męczennika, Marjana i Rufina wyznawców.

— **Kalendarzyk astronomiczny.** W piątek wschód słońca o godzinie 4 minut 34, zachód o godzinie 6 minut 55, długość dnia godzin 14 minut 21.

— **Duma o Maurycym Beniowskim.** Dzieje szlachcica polskiego, któremu sędzono było na porabane rosyjskimi szablami czoło nałożyc dżudem władcy Madagaskaru, dzieje tej indywidualności iście epickiej, dało sposobność p. Antoniemu Langiemu, jednemu z najwybitniejszych poetów doby dzisiejszej, wysnuć cudowną balladę, czy jak chce autor w ślad za

Słowackim dumę o pobycie Beniowskiego w Japonji. W r. 1771 w golfie Bol-szy przybyła bandera do brzegów japońskich. Z tego realnego punktu, rozwija następnie poeta szereg wizyj, przeczuć, roztozczonych na tle wiersza o nie skalanym kunszcie.

Wypadki bieżące, które obecnie przeżywamy w ojczyźnie, znajdują w dumie p. Langego odzwierciedlenie poetyckie. W widzeniach twórczych poety, mających datę historyczną roku 1771, kapłan japoński przepowiada już:

„Japonja się zbudzi. Za dawnych dni czasu Świetlana bogini zórz Amaretasu — Zwierciadło słoneczne i światło nam wieczne Złożyła tu duchom ku mocy. Więc chcciaż jej syny dziś błędzą jak we śnie, Lecz wstanie Japonja zbudzona i wskrześnie — I pełna objawień, i tęcz i zakrwawień Wyruszy na lody północy“.

Poeta polski chce, by ten renesans ducha japońskiego choć w dalekich połączeniach mistycznych sprzął się za sprawą polską. To też w usta tego samego kapłana kładzie powitanie prorocze złożone Beniowskiemu:

— „Witaj mi, rycerzu! — tak mnich ów doń rzecze. Widziałem w snach moich krew, ogień i miecze — Twój przyjazd nam wróży wiek wichrów i burzy — I krwawe odrodzin poczęcie“.

— **Do rąk polskich!** Donosiliśmy o wydobyciu z rąk niemieckich wsi Glinno w pow. Wągro wieckim, (W. Ks. Pozn.) przez Dom Bankowy Drwęski et Langner. Glinno sprzedano już dalej. Nowenabywcą jest p. Drogowski z Splawia wieloletni dzierżawca dóbr Kobylpolskich pod Pcznaniem.

— **Niegościnnosc Krakowa.** Odbieramy następujące pismo z miasta: „Wczoraj wieczorem rozpoczął się powrót pańników z Kalwarji. Po mieście snuły się gromadki szarej braci naszej, a wieczorem już tysiące obrały sobie nocleg, pod arkadami w sukienicach i na około kościoła Marjackiego. Kto przechodził przez rynek około godziny dziesiątej, w nocy, widział tysiące ciał ludzkich, umęczonych długą, niewygodną podróżą, leżących pokotem na twardych, nierównych kamieniach, zbitych jak śledzie w jedną gęstą masę. Prawdziwie serce się krajało, patrząc na tę ludzką nędzę. Czyż niema sposobu,

Był majtek Boskarew, japońską znał mowę. Przez niego Beniowski rzekł słowa takowe: — Rycerze, doniescie księżęciu w tem mieście, Ze myślny wam druhy — nie wrogie. I niechaj szlachetny wasz książę pozwoli Tym, którzy uchodzą z sybirskiej niewoli — Zaczernnąć tu wody na morskie przygody I żywność tu wziąć dla załogi.

A owo sybirskie wam ślą gołoledzie — Te futra sobole — bobrowe — niedźwiedzie — Składamy więc księżęciu ten dar ku przyjęciu, — A niech nas nie smuci odmowa — Z uśmiechem go słyszą japońscy rycerze, A służba wnet futra sybirskie zabierze, By księżęciu z pokłonem je złożyć przed tronem I wodza powtórzyć mu słowo.

Na czołnach radosne okrzyków brzmia chóry — Wtem barki poselskie wracają raz wtóry — Szlachetni rycerze przyjęci są szczerze, A starszy rzeczą taką powiada: — Za słowa i dary dziękuje nasz książę — I wieczną przyjaźnią dziś z tobą się wiąże — Z I prosi cię nisko na swoje zamczysko, Gdzie za cieką czeka biesiada. —

Prowadzą go z sobą do władcy tej ziemi. Pan to był poważny z włosami siwymi — Bohater, uczony, wspaniały i czczony, Za żonę miał córkę cesarza. Dom jego był chatom wieśniaczym podobny, Z bambusu pleciony, lecz bardziej ozdoby I większy rozmiarem — i strojny sztandarem, Na którym się słońce rozżarza.

Dokoła zaś ogród zieleniał przestronny — Zapachem brzoskwini i wiśni rozwonny. Wśród drzew wodotryski, a w krąg obeliski — A dalej jest droga ku miastu. Ulkamby na złotem spoczywał siedzeniu, Dokoła rycerze w głębokim milczeniu — W jedwabiu i stali — siedzieli i stali, W orszaku ich było osmnastu.

Powoli do izby Beniowski przenika. Tymczasem zadzwoni czarowna muzyka — To skocznie a smutnie śpiewają gdzieś lutnie, A cuda muzyka ta wróży. Beniowski się skłonił, a z nim jego świta. Więc książę przywódcę żeglarzy zapyta: — Kto jesteś hetmanie? I jakie przystanie Opuścił? Gdzie cel twej podróży?

Ów rzecze: — Jam szlachcic jest polsko-ma — dziarski, — Maurycy Beniowski, konfederat barski, — Śród boju raniony, w Sybirze więziony, A teraz z Kamezatki uchodzę. Ojczyzna ci moja zapewne nieznana, Lecz dola tej ziemi piorunem strzaskana, Więc do niej ja, do niej — po srebrnej mórz toni Po dzikich orkanów mknę drodze.

— Żalona to sprawa. Cześć tobie, a sława, Ześ taki niezmienny. Lecz oto zastawa, Rycerzu czciogodny. Nasyć się, gdyś głodny — I twoich żeglarzy nakarmię. A powiedz mi, druho, jak białe narody Dziś rządzą się? jakie tam dziś wojewody? I jacy bogowie, i jacy królowie — I jakie tam dzisiaj są armje?

Więc wszystko, jak trzeba, powiada Beniowski, A jeden z orszaku chińskiemi jał głoski — Stosownie do treści hetmana powieści — Na białym papierze malować. Wtem drzwi się otworzą — i wchodzi do sali Mąż pełny powagi — i wszysecy powstali. Rył w szacie kapłana, a zwał się Towiana — Z bogami zwyczajny obcować.

Pokłonił się wszystkim. Przy gościu usiada I mową holendrów do niego zagada. (Nasz wódz ją pojmował, bo niegdyś żeglował Śród mórz — w holenderskim okręcie). — Witaj mi, rycerzu, tak mnich ów doń rzecze. Widziałem w snach moich krew, ogień i miecze. Twój przyjazd nam wróży wiek wichrów i burzy I krwawe odrodzin poczęcie.

— Kapłanie — rzekł hetman. — Jak gdyby — zagadka — Tak dziwna twa mowa. Mam Boga za świadka, Ze jestem wam druhem — i ciałem i duchem — I wrogich nie żywię zamiarów. — Nie mówię, hetmanie, że jutro się stanie, Com widział w snach moich, lecz mam zwiastowanie — O bitwach i gromach — o świata przelomach — Śród ducha czerwonych pożarów.

— Kapłanie, jam żołnierz, jam prostak. Twa mowa Enigmą jest dla mnie. Goreje mi głowa, Przenikasz mi okiem. Ty jesteś prorokiem — Duch boży od ciebie mi wonie. Jam żołnierz ścigany od Sasów upiora. Mnie wieszczyl ks. Marek i dziad Wernyhora — I nianka mi Diwa prawila też dziwa — O bojach, wygnaniach, koronie.

Mój kraj ci nieznany. — „Twój kraj mi jest znany Rycerzu! Toż w dobie mych lat młodocianej — Po trzykroć ja zgoła — opłynął dokoła Na szer i na wzdłuż całą ziemię. Widziałem Europy bezładny i zbrodnie — I znam jej pomroki i jasne pochodnie — I znam waszych bogów i znam astrologów — I Twojej krainy znam plemię.

Lecz dziś mi błędzenie się nie zda potrzeba. Kto ziemię chce poznać, niech patrzy na niebo. Tam krążą te duchy, co ludów rozruchy W gorliwej wciąż mają opiece.“ Tu przerwał: — Józ późno. Już wszyscy znużeni, Opuśćmy tę ziemię, śród blasków i cieni Księżyca — w ogrodzie — w samotni na chłodzie Przy srebrnej zasiądziem tam rzece.

Już księżyc na niebie czerwony się toczy — I gwiazd promieniste już złoć się oczy I w senną harmonję jednoczą się wonie Oparne u fali zwierciadła.“ Zegnają więc księcia i grono rycerzy — W ogrodzie upojna się kwiatów woń szerzy — W księżycu promieniach w rojeniach, widzeniach Błądzili jak sennie widziadła.

aby tym ludziom, których wiara goni w odpustowe miejsce dla zaspokojenia potrzeb duchowych, nie bacząc, że bez odpowiednich fundusów narażają się na rozpaczliwą nędzę, ułatwić jakiś ludzki nocleg? Jak można pozwolić, aby w cywilizowanym katolickim mieście, ludzie tysiącami, poniewierali się gorzej od zwierząt? A przecież mamy moc Towarzystw dobroczynnych, dużo klasztorów, katolicki zarząd miasta! Dla czego właśnie w tym wypadku okazujemy taką bezgraniczną obojętność? Wszak w innych rzeczach umiemy być gościnnymi, sprawiamy bankiety, przecież ta szara bracia nasza jest równie bliską naszemu sercu. A to tak łatwo. Mamy po klasztorach obszerne korytarze, z powodu wakacji wszystkie szkoły stoją pustką, garść słomy, i przywoity, ludzki nocleg gotowy. „Podróźnego w dom przyjąć“. — Czy w mieście na szem niema ani jednej duszy, któraby tej myśli holdowała? —

— **Sprawy miejskie.** Sekeja ekonomiczna Rady miasta pod przewodnictwem r. m. dra Do mańskiego, stosownie do przedłożenia Magistratu uchwaliła oddać p. Grabowskiemu roboty mu rarskie około budowy publicznych miejsc ustępowych, a roboty ślusarskie p. Uznańskiemu.

Co do wodociągów, uchwalono wezwać instalatorów o złożenie ofert, z których wybór dokona prezydent miasta i rezultat przedczy sekcji.

— **Kradzież losów.** W trafice p. Skąpskiej przy ulicy Sławkowskiej niewiadomy sprawca skradł 20 losów „Sokoła“ lwowskiego po 1 kor.

— **Kradzież papieru.** Policja aresztowała 67 lat liczącą Katarzynę Mikulę za kradzież 100 arkuszy papieru z drukarni Narodowej.

— **Meningitis.** Według informacji od osoby wiarygodnej, w Ryczowie w pow. Wadowice, skonstatowano w ostatnich dniach dwa wypadki „Meningitis“.

— **Falshywe ruble.** Policja aresztowała w Kalwarji Józefa Ziółka z Kent, który w Kalwarji puszczał w obieg falshywe ruble srebrne.

— **W Oświęcimiu** odbędzie się w niedzielę dnia 19 bm. V zlot „Sokołów“ polskich w pań-

stwie niemieckiem, z udziałem Sokołów okręgu krakowskiego i Sokołów okręgu Zagłębia Dąbrowskiego w Król. Polskiem.

— **W obronie przemysłu krajowego.** Z powodu korespondencji p. t.: „Z Chrzanowskiego“, zamieszczonej w nr. 376 „Głosu Narodu“, od re prezentacji browaru tenczyńskiego w Krakowie otrzymujemy wyjaśnienia prostujące niektóre mylne dane, zamieszczone w owej korespondencji. I tak:

Prawdą jest, że „na stacji w Trzebini przejezdna publiczność cierpi na tem ogromnie, iż od dłuższego czasu „nie można dostać w restauracji stacyjnej piwa“ — ale nieprawdą jest, jakoby propinatorowie chcieli zmusić Dyрекcję kolei i restauratora do poboru piwa tenczyńskiego i to w takich cenach, że publiczność mu siałaby płacić za pół litra najmniej 28 hal., a nawet oświadczyli, że restaurator i więcej pobrać może“.

Dyrekcja kolei północnej bowiem, otrzymawszy od starostwa w Chrzanowie konsens na wyszynk piwa zagranicznego, zagrażała tem samem produkcji piwa krajowego, a więc tenczyńskiego, gdyż forsowała na miejscu piwo pruskie, tak zwane „Tischauerbier“, a ustawa na udzielenie podobnych konsensów nie dozwala. — Pełnomocnik zatem dzierżawcy prawa propinacji „Trzebinia i wieś“ p. Winiarski, oraz Dyrekcja funduszu propinacyjnego, sprzeciwili się uadaniu wspomnianej koncesji Dyrekcji kolei północnej i sprzeciw ich przez wszystkie instancje się utrzymał, a zatem wyszynk piwa obcego na stacji Trzebinia wzbroniono w drodze urzędu wej. — Nie jest więc winą zarządu browaru tenczyńskiego, ani funduszu propinacyjnego, że Dyrekcja kolei północnej wydzierżawiła restaurację kolejową w Trzebini niemieckiemu browarowi z Bielska i że tenże browar ustanowił restauratorem żyda E. Blumenfelda, który chce koniecznie szynkować piwo ze swego browaru, mimo, że do wyszynku ma prawo jedyne i wyłączne browar tenczyński, nawiasem mówiąc, na leżący do niesympatycznego dla żydów współwłaściciela i głównego akcjonariusza. — Ze pi-

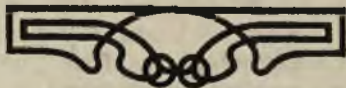
Z uwagą Beniowski za słowem szedł mnicha,  
A potem, pół-senny tak rzecze mu zcicha:  
„Toż pełna jest cudów twa złota baśń ludów  
I wielce mnie wróżba twa cieszy.  
Choć długie łez lata, lecz chwałą bogata  
Jest przyszłość człowieka. Na krańce więc świata  
Popłynę, choć zgine — przez morza, przez sine —  
Do ziemi, gdzie serce me śpieszy.“

Tam nianka mi, Diwa, w marzeniach pół-chorych  
Wróżyła koronę — koronę Batorych,  
Więc powiedz mi jeszcze, czy oko twe wieszczę  
Ją widzi w mych gwiazd horoskopie?  
Ów spojrzj mu w oczy: Jest ci przeznaczona,  
Rycerzu Beniowski, królewska korona  
Lecz w której krainie nie mogą rzeć ninie,  
Czy w Azji, czy też w Europie.“

Tak gwarzą do rana... Nazajutrz lud cały  
Żeglarzom wydzwania radosne hejnały,  
I wodę im znosi i przyjąć ich prosi  
Ryż, mięso, czaj, ryby i frukty.  
Beniowski dał księciu czterdzieści muszkietów,  
A nadto dwie armat i pięć pistoletów —  
I żegna się z księciem i z nowem napięciem  
Na morskie wybiera się flukty.

Zatrzymać go pragną, on rwie się we światy.  
Żegnając wyspiarzy — huknęły armaty.  
W przestworza, na morza, gdzie wzywa moc boża,  
Już ziemią wzniesione sztandary!  
Beniowski już stanął gotowy do drogi —  
I księcia, lud cały kapłana i bogi  
Pożegnał ostatnim wystrzałem armatnim  
I ruszył w dalekie bezmiary.

Z Kurjera Warsz.



wo krajowe tenczyńskie jest wyrobem o wiele lepszym od „Tischauerbieru“ itp. niemieckich produktów — o tem świadczy jego pierwsza premia, otrzymana na wystawie w czeskim Pilźnie — i to jest właśnie konkurencji niemieckiej w Galicji solą w oku. Że restaurator w Trzebini umyślnie sprzedaż piwa zastanowił, by w ten sposób zbojkotować piwo krajowe, i że w tem ujawnia swą złą wolę, świadczy fakt, iż mimo, że ma w kontracie z propinacją zastrzeżone, że może szynkować 75 proc. piwa tenczyńskiego a 25 proc. piwa okocimskiego, — nie chce z tego korzystać. Niechże więc każdy nieuprzedzony osądzi, kto winien, że na dworcu w Trzebini nie ma piwa. — Niemcy i żydzi w środkach — jak widzimy — nie przebierają, gdy chodzi o konkurencję z wyrobami rak polskich. —

Wobec takiego stanu rzeczy, uznanie należy się dzierżawie prawa propinacji i dyrekcji funduszu propinacyjnego, że stanęły energicznie na straży przemysłu krajowego.

— **Sparalizowany weteran z r. 1863** wygnaniec z Prus i Algierczyk, nie mając środków do życia, a pragnąc udać się za chlebem o pomoc do towarzyszyw broni, prosi o skromny zasiłek pod adresem Tadeusz Morze na ręce Administracji „Gł. Nar.“

#### Repertuar teatru lwowskiego w Krakowie.

(Ostatni tydzień pobytu.)

w piątek po raz pierwszy: „Orfeusz w piekle“ opera komiczna w 4 aktach Offenbacha;

w sobotę: „Cavaleria rusticana“, opera w 1 akcie, Mascagniego i „Pajace“, opera w 2 aktach Leoncavalla. —

— **Dar narodowy 3-go maja dla T. S. L.** złożyły w Krakowie na listy składkowe następujące osoby: K. Witkowski K. 16.00, P. Gadomski 31.60, Dr. Jan Rękiewicz 7.00, A. Rosenbaum 8.30 Pl. Łukasiewicz 5.24, Wł. Czarna 2.16, K. Kosiński 11.70, K. Niesiołowski 2.00, C. Czynciel 6.00, J. Żuliani 6.80, S. Długoszewski 1.00, M. Demetrykiewicz 2.00, St. Mrozowska 8.20, A. Buczkowski 14.61, B. Mieczkowski 10.50, B. Jabłoński 1.60, K. Rogowski 11.80, W. Redyk 6.40, M. Spałeczki 5.00, A. Froncz 5.80, St. Baczewski 11.00, W. Miciński 5.00, E. Zabawska 2.00, Dr. A. Bobilewicz 1.00, L. Georgeon 6.45, Szcz. Dembiński 8.00, A. Belke 2.00, L. Harajewicz 1.00, F. Chmura 6.02, W. Schmidt 2.80, J. Grzybała 11.68, Dr. E. Geisler 2.40, St. Fabiański 15.54, J. Pogonowska 2.20, J. Armatowicz 8.50, T. Kotowicz 4.96, M. Doskowski 1.76, Z. Banachowski 4.60, W. Poler 23.00, N. Elias 6.50, J. Szulc 2.00, A. Hay 11.20, Dr. W. Barański 1.00, J. Drypczyński 5.76, S. Odrzywolski 2.00, S. Cyrankiewicz 5.00, J. Bzdziński 15.10, Dr. Dr. Kolasinski 2.00, Dr. Lauener 4.00, A. Jugendfein 40.30, M. Rudnicki 2.60.

#### NAJTAŃSZY SKŁAD FORTEPIANÓW W. BARABASZ

Dom W-go J. F. Fischera.

Kraków, Rynek Nr. 38 I p. Linia A.—B.

— **Kronika lwowska.** (Od naszego korespondenta.) Dorózki automobilowe zaczną wkrótce kursować po Lwowie. Na wtorkowym posiedzeniu uchwalił magistrat udzielić p. Schrenzlowi koncesji na trzy dorózki automobilowe, wyznaczając dla nich stanowiska: przy placu Marjackim, przed teatrem i koło hotelu Metropol. Opłaty tytułem placowego od samochodowych dorózek będą o 50 proc. wyższe, aniżeli za dorózki konne. Taryfa jazdy jest dość przystępna. Jedna jazda w dzień ma kosztować 2 korony: najdroższa taryfa jest do placu powysięgowego (10 koron w dzień, 12 kor. w porze nocnej). Za jazdę według czasu, opłata wynosić ma w dzień za pierwsze pół godziny 3 k., każdy dalszy kwadrans jedną koronę. Taryfę tę zatwierdzić ma jeszcze dyrekcja policji.

— Nowomianowany komendant korpusu lwowskiego, generał-porucznik hr. Karol Auersperg przybył do Lwowa i objął urzędowanie. We wtorek w południe w kasynie wojskowym przedstawił się mu generalicja i reprezentanci korpusu oficerskiego.

Obrazy zjazdu galic. tow. leśnego odbyły się we wtorek w sali tow. strzeleckiego pod przewodnictwem prezesa Jerzego hr. Dunin-Borkowskie-

I słuhał kapłana zdumiony Maurycy,  
Jak gdyby na bytu stał samej granicy —  
Przez sny prometejskie, przez mgły czarodziejskie  
W nieznane dni jutra przenika.

„Znam króle Europy, znam króle i chłopcy,  
I waszej historii znam krwawe potopy,  
Znam wasze męczeństwa i łzy, i przekleństwa:  
Straszliwa zniszczenia muzyka!

Lecz przejdź na okruchy tych bitw zawieruchy!  
Śród nas i nad nami wirują wciąż duchy,  
Esencje narodów, zjawienia rapsodów —  
Wysokie duchowe kolumny.

Są złote, czerwone, są białe gromady  
Tych duchów: to plemion nadziemskie monady —  
A monad tych boje — to ludów przestroje,  
To dziejów ich zorze i trumny.

Gdy was druzgotały orkanów podmuchy,  
Toż inne się duchy przeżyły w wybuchy:  
Monady sąsiednie, w zabójczą spółjędnię  
Złączone powstały, jak kruki.

Lecz przyjdzie godzina zjad! bo tu wschód słońca  
Dziś Azja uspiąca, lecz zbudzi się śpiąca,  
Tu duchy złociste, piorunne a czyste —  
Podniosą do boju swe łuki!

Japonja się zbudzi. Za dawnych dni czasu  
Świetlana bogini zórz Amaretasu —  
Zwierciadło słoneczne i światło nam wieczne  
Złożyła tu duchom ku mocy.

Więc chociaż jej syny dziś błądzą jak we śnie,  
Lecz wstanie Japonja zbudzona i wskrześnie —  
I pełna objawień i tęcz i zakrwawień  
Wyruszy na lody północy.

Potęę, co zdawna wzrastała w ogromy,  
Wstrzymają w rozpędzie — i w dzień niewiadomy  
Złociste my duchy, — ten świat zwalim kruchy,  
Aż wielka go wstrząśnie agonja.

I oto — jak kwiatem, gdy bielą się wiśnie  
I płynie woń słodka, tak straszny sen pryśnie,  
Odetchną plemiona, gdy wstanie zbudzona  
Ze snu odwiecznego Japonja.“

NAJWIĘKSZY WYBÓR OBRAZÓW I OBRAZKÓW ŚWIĘTYCH. Reprodukcje znakomitych mistrzów i galeryi z pierwszorzędných fabryk. DYPLOMY KONGREGACYJNE i MEDALE, MEDALIKI i KRZYŻYKI srebrne i zwykłe. RÓŻANCE, SZKAPLERZE. Korpusy na krzyże od maleńkich do dużych, tanie i droższe, są też artystycznej roboty z kości słoniowej oraz rzeźbione z drzewa. Znakomite świece woskowe. FIGURY święte najrozmaitszej wielkości. Feretrony i obrazy do tychże. Oprawia się obrazy w ramy z listew, których posiadam znaczny wybór. Książki do nabożeństwa dla każdego wieku i stanu. Przyjmuje się wszelkie zamówienia w zakres handlu wchodzące.

Kazimierz Zajęczkowski w Krakowie — Plac Maryacki Nr. 8.

go, a przy udziale około stu delegatów z całego kraju przybyłych. Po przyjęciu do wiadomości sprawozdania, dokonano wyboru uzupełniającego członków wydziału. Wybrani zostali pp. Aekt, De mianowski, Ligman i Lipiński, do komisji rewizyjnej pp. Małaczyński, Niedźwiecki i Linderski.

Następnie uchwalono przystąpić do budowy własnego domu, poczem przystąpiono do dyskusji nad sprawą, cały ogół obchodzącą, a mianowicie nad szkołą gospodarstwa lasowego we Lwowie. Referent p. Zdzisław Konopka przedstawił obszernie historję dotychczasową tej szkoły, a następnie po omówieniu ustroju szkoły i żądań uczniów, postawił następującą rezolucję:

Walne zgromadzenie galic. tow. leśnego dla podniesienia leśnictwa polskiego uznaje za bezwzględnie potrzebne istnienie polskiej wyższej szkoły lasowej z tem, by jednym warunkiem przyjęcia do niej był złożony z pomyślnym skutkiem egzamin dojrzałości w gimnazjum lub w szkole realnej, mającej prawo publiczności.

Wywiązała się ożywiona dyskusja, po której odrzucono ostatecznie wniosek referenta, a przyjęto rezolucję, postawioną przez hr. Szeptyckiego, brzmiącą:

Walne zgromadzenie T. L. wyraża zdanie, że ze względu na ważność szkoły lasowej dla gospodarstwa kraj. bardzo pożądanem i nieodzownem by było, ażeby wydział krajowy zwołał ankietę z ludzi fachowych, a zwłaszcza z dawnych tego zakładu profesorów i byłych uczniów, oraz właścicieli dóbr leśnych celem rozpatrzenia, o ile obecna organizacja odpowiada potrzebom czasu, względnie jakie formy byłyby wskazane. Pożądanemby było, ażeby ankietę ta jeszcze w miesiącu wrześniu została zwołaną.

Następnie uchwalono parę spraw drobniejszych, oraz jedną ważną dla całego kraju rezolucję, odnoszącą się do parcelacji naszych lasów i tak już mocno przetrzebionych. Uchwalono mianowicie: celem ratowania części lasów w naszym kraju od zupełnej zagłady wskutek parcelacji uchwała ogólnie zgromadzenie, aby odnieść się do Wydziału krajowego z prośbą, izby sam, jakoteż za pośrednictwem wydziałów powiatowych, spowodował akcję w całym kraju celem zakupywania gruntu leśnego przez gminy od obszarów dworskich przy sposobności parcelacji i aby wydział krajowy udzielił z Banku krajowego na ten cel od powiednich niski procentowych i na dłuższy termin spłacanych pożyczek.

Na tem zakończono obrady zjazdu leśnego.

**Nowy proboszcz w Białej.** Z Białej piszą nam: Dnia 14 bm. odbyła się w pałacu księcia biskupim kanoniczna instytucja ks. Karola Rychlika na probostwo w Białej. Aktu instalacji dokonał J. E. ks. kard. Puzyna. Nowy proboszcz urodził się w 1857 r. w Wadowicach; ukończył tamże z odznaczeniem gimnazjum, a po odbyciu z celującym postępem studjów teologicznych w Wiedniu pracował gorliwie jako wikariusz. Od 21 lat był ks. Rychlik wikariuszem u św. Rocha na Landstrasse w Wiedniu. Stał się tam wnet osobliwością, a pracę swą poświęcał tak w szkołach jak i towarzystwach katolickich. Po nadto udzielał nauki religii w domach prywatnych polskich i niemieckich.

**Z naszych zdrojowisk.** 5 lista gości przybyłych do zakładu zdrojowo-kąpielowego w Iwoniecu w czasie do 10 bm., wykazuje 1935 rodzin, a 3989 osób.

4 lista gości przybyłych do zakładu zdrojowo-kąpielowego w Truskawcu w czasie do 1 bm. wykazuje 1542 drużyn, a 2321 osób.

**Odczyt.** Donoszą nam: W piątek tj. dn. 17 bm. w Zakopanem w sali zakładu dra Chramca wypowiedział ks. Jarosław Rejowicz odczyt, ilustrowany obrazami świetlnymi, na korzyść misji afrykańskich. Początek o godz. 7 i pół wieczorem. Wstęp bezpłatny za biletami, które można otrzymać przy wejściu, w księgarni p. Zwolińskiego oraz w willi „Orcio“.

**Sanatorium dra Dłuskiego w Zakopanem.** Z Zakopanego telegrafują nam:

**Zakopane.** (Tel. pryw.) Wczoraj odbyło się doroczne zgromadzenie członków „Sanatorium chorób piersiowych dra Dłuskiego. Przewodniczył wiceprezes Rady nadzorczej ordynat hr. Adam Krasiński. Sprawozdanie dyrekcji za rok ubiegły złożył dyrektor dr. Dłuski. Ruch chorych był bardzo ożywiony. Przeciętnie było dziennie chorych 75 ze wszystkich ziem polskich oraz z zagranicy. Wprowadzono nowe, wa-

żne pod względem sanitarnym ulepszenia. Na wniosek dyrekcji zgromadzenie wyraziło gorące podziękowanie Bankowi krajowemu za przyznanie ulgi w spłacie pożyczek. Na wniosek komisji rewizyjnej udzielono dyrekcji absolutorjum za r. 1905.

Komisja zaznaczyła, że zakład rozwija się zdumiewająco, dzięki fachowej działalności obojga Dłuskich.

Następnie odczytano sprawozdanie komisji lustracyjnej Związków Stowarzyszeń gospodarczych, zatwierdzono bilans i przyjęto budżet na rok bieżący.

Wybrano komisję rewizyjną, w skład której weszli pp.: Sędzimir Pietraszkiewicz i Gablenz. Dalej podniesiono potrzebę poparcia w kołach lekarzy i zwrócono się do obecnego prof. dra Baranowskiego, oraz lekarzy warszawskich, aby posyłali chorych do sanatorium w Zakopanem, a nie za — granicę.

Przyrzeczono działać w tym kierunku. Prze wodniczący wyraził w końcu obojgu Dłuskim gorące podziękowanie za pracę niezmierną a tak skuteczną w interesie chorych, poczem dr. Dłuski w gorących słowach podziękował hr. Krasińskiemu za jego gorliwość nad Sanatorium opiekę.

**W szkole tkackiej w Gorlicach** rozpocznie się nowy rok szkolny z dniem 1 września. Szkoła ma za zadanie kształcić młodzież na zawodowych tkaczy. Nauka trwa dwa a względnie trzy lata i jest bezpłatną. Uczeń, który nabrał tyle wprawy, że umie wyrabiać towary tkackie na sprzedaż, do staje stosowne wynagrodzenie ze swą pracą. Oprócz tego uczniowie ubodzy a pilni otrzymują stypendya do 10 koron miesięcznie, zaś po pomyślnem ukończeniu nauki dostają za staraniem Zarządu szkoły, z Wydziału krajowego zapomogę na sprawienie sobie warsztatu i potrzebnych przyrządów. O pracę dla uczniów, którzy ukończą naukę, stara się zarząd szkoły.

Do zakładu może być przyjętym uczeń, który ukończył szkołę ludową i przynajmniej 13-ty rok życia. Kto nie ukończył szkoły ludowej ma udowodnić, że w inny sposób nabrał wprawy w czytaniu i pisaniu. Zapisywać można uczniów zwyczajnych od 1 do 15 września. Miejsce wolnych jest pięć. Zgłoszenia późniejsze uwzględniane nie będą. Zgłoszenia o przyjęcie ucznia należy podawać pisemnie z dołączeniem świadectwa szkolnego i ubóstwa do Zarządu warsztatu. — Wszelkich bliższych wyjaśnień tak co do przyjęcia jak również i trwania nauki udziela instruktor zakładu p. B. Gesiecki. Zgłaszać się można co dnia od godziny 8-mej do 12-ej przed południem i od 2-giej do 6-ej po południu w budynku szkolnym dom p. Miłkowskiego i piętro w rynku. Zgłoszenia pisemne mogą być już teraz nadsyłane pod adresem zarządu szkoły.

**Nowy zakład naukowy** powstaje w Mokotowie pod Warszawą. Ma to być szkoła 3 klasowa prywatna z rzemiosłami i oddziałem wychowawczym, dla inteligentnych chłopców. Dyrektorem zakładu ma być p. F. Borysławski, a młodzież szkolna pozostawać ma pod stałym kierunkiem duchownym ks. kanonika Kaczyńskiego.

#### Mianowania i przeniesienia.

**Lwów.** (Tel. pryw.) „Gazeta lwowska“ ogłasza: Namiestnik zamianował konceptistę sekr. swego dra Tadeusza Konckiego i konceptistę namiestnictwa Romana Świstalskiego dr. Leopolda Musiła, Melchiora Weigla, Stanisława Siedleckiego, Konstantego Rozwadowskiego, Adama Mitaszewskiego i Edwarda Neumanna, komisarzami powiatowymi, tudzież prakt. koncept. namiestnictwa Edwarda Jakubskiego, Antoniego Dziekońskiego, dra Adama Lewickiego, Juljusza Dunikowskiego, Hieronima Żarlińskiego, Józefa Dworskiego, Leonarda Albrechta, Stefana Iszkowskiego i Władysława Lyżkowskiego, konceptistami namiestnictwa.

Dyrekcja poczt przeniosła kontrolera pocztowego Aleksandra Godla ze Szczakowej do Krakowa.

#### Egzamina dojrzałości w seminarjach.

**Lwów.** „Gazeta Lwowska“ donosi: Poprawcze egzamina dojrzałości w seminarjach nauczycielskich odbędą się w następujących terminach: W seminarjach męskich: we Lwowie, Krośnie, Samborze, Tarnopolu i Tarnowie — dn. 17 września br., w Krakowie dn. 17 i 18, w Rzeszowie 20, w Stanisławowie i Zaleszczykach dn. 24 wrze-

śnia W seminarjach żeńskich: we Lwowie i Przemyślu 17, w Krakowie 19, w prywatnem z praw. publ. Strzałkowskiej we Lwowie 24, Fr. Preissendanza w Krakowie 15 września.

Całe egzamina dojrzałości odbędą się w następujących dniach: dla kandydatów nauczycielskich w Tarnowie, piśmienny 17, ustny 24 września, w Sokalu pisemny 10, ustny 14 września; dla kandydatek nauczycielskich w Krakowie w sem. żeńsk. ustny 20 września. Termin egzaminu pisemnego wyznaczy dyrekcja, w Przemyślu, 13 września pisemny, ustny dn. 18 września.

## OPERA.

Podobnie jak „Cyganerja“, zjawiła się „Carmen“ tylko na jeden wieczór i więcej już nie wróci. Wobec tego bezprzedmiotowem byłoby szczegółowe badanie tekstu ujemnych stron jej charakteru, gdy zwłaszcza liczne amputacje tekstu muzycznego i gorączkowe, powiedziecby można „zadyszane“ tempo w jakim opera szła, wskazywały, że postanowiono słuchaczowi znajomość z niebezpieczną uwodzicielką ograniczyć do *minimum*. Więc zapominając o wszystkich usterkach, muzycznych i reżyserskich, można tylko wyrazić życzenie, by przez wzgląd na zbyt widoczne męczarnie sprawiane przedstawicielom wojskowości w teatrze, armia hiszpańska odbywała egzycyrkę przed przedstawieniem przynajmniej pół godziny, bo obecne „gewehrgriffy“ wykonane były z precyzją godną zaiste armji ateńskiej w „Lizystracie“. *Item* w drodze między Krakowem a Lwowem znajomość ortografji hiszpańskiej musu wzrosnąć o tyle, by napis na arenie w ostatnim akcie nie budził śmiechu już w tych, co szlachetny język hiszpański znają chociażby tylko z pocztówek ilustrowanych.

Wykonanie wokalne było na ogół poprawne. Akt pierwszy, który ze swoimi ruchliwym ensembliami budzi zawsze poważne obawy, przewinął się wcale gładko. Jako Carmen wystąpiła po raz ostatni p. Oleska. Partja Carmeny pisana najoczywiściej na alt, a przynajmniej na mezzosopran wyposażony w dobrze brzmiące niskie tony, mało znajduje przedstawicieli, któreby ją dobrze śpiewały w oryginale bez transponowania lub punktowania. P. Oleska starała się nie naruszać oryginału, ale nie zawsze z pomyślnym wynikiem, gdyż właśnie niskie tony są słabą stroną w jej wyrobieniu wokalnem. Pod względem aktorskim dużo było pomysłów dobrych, które składałyby się z większym pożytkiem na kreację dramatyczną, gdyby je ożywiła gorętsze tętno ekspresyjnej śpiewnej i więcej temperamentu. Dopiero w trzecim akcie całość nabrała rumieńca i do końca już rosła w siłę wyrazu.

Wielki sukces odniosła p. Hendrichówna jako Micaela. Jej srebrzysty głosik, tak pięknie wyrównany we wszystkich pozycjach, nadaje się doskonale do tej partji, a naturalność gry niezmiernie ujemuje widza swym prostym wdziękiem. Również p. Malawski stworzył jedną, z najlepszych swych postaci. Wielką arję des dur w drugim akcie śpiewał bez czułościwości, z głębokim, męskim uczuciem, zaś w obu ostatnich aktach zadziwiał szczerością akcentów dramatycznych. P. Zaremba nie zupełnie jeszcze trafił w ton fantazji i pewności siebie, jaki powinien cechować Escamilla, może dlatego, że tak niepewnym jest jeszcze swego głosu. P. Paszkowski nie zawodzi nigdy. „Duszą przedstawienia“ możnaby nazwać p. Kasprowiczową. Ona to swoją wielką muzykalnością podtrzymywała wszystkie ensemble drugiego i trzeciego aktu; w szczególności kwintet jej zawdzięczał cały swój charakter rytmiczny. Wspomagała ją doskonale swoim ślicznym głosem p. Markówna.

We środę odbyła się w formie przedstawienia popołudniowego próba z „Jasia i Małgosi“. Przepuszczalnie, jedna z pierwszych, może za ledwie drugą, jak na to wskazywało wszystko, poczynając od orkiestry, a kończąc na reżyserji. Panie Mokrzycka i Hendrichówna, tworzyć będą zapewne w przyszłości doskonałą parę dzieciaków, gdy w dalszych próbach oswoją się lepiej z swojemi partjami. Bo jak dotąd nawet tak muzykalna p. Hendrichówna, która zazwyczaj pomocy kapelmistrza wcale nie potrzebuje, musiała czasem zwracać niepewny zwrok na równie niepewną pałeczkę dyrygenta. P. Łopatyńska i p.

**MACZKA GURGULA** ulega łatwo i prawie całkowicie strawieniu, jak to wykazała próba trawienia sztucznego, przy której 99.36 proc. uległo strawieniu. Maczka ta wyszczególnia się nadto tem, że zawiera wielką ilość istot ulegających strawieniu w żołądku dzieci, nawet w tym wypadku, kiedy zdolność trawienia istot skrobiowatych u tychże jest jeszcze minimalną. Ilość bowiem istot skrobiowatych w maczce badanej wynosi tylko 34.585 proc. gdy 56.61 proc. istot, nie licząc wody i soli mineralnych, przypadających na istoty białkowe, tłuszcze i cukry, ulegną wchłonięciu nawet u niemowląt w pierwszym okresie ich życia. Pod tym też względem przewyższa maczkę dla dzieci St. Gurgula podobny przetwór zagraniczny, a mianowicie maczkę KUFKEGO — Kraków, dnia 28 maja 1905. — Doc. IGNACY LEMBERGER.

Bogucki umieją swoje partje z dawniejszych przedstawień. powtórzyli więc je z zupełnym powodzeniem. I wreszcie znowu nieoceniona p. Kasprowiczowa. Gdv na wiosnę r. b. wznawiała w Warszawie operę H. Imperdicka, żadna z śpiewaczek nie chciała dać zestawień na afiszu swego nazwiska z krótkim, ale mogącym dać powód do łatwych dowiepów określeniem: „czarownica”. Wskutek tego partję musiał śpiewać tenor. Grymasne panie z Warszawy powinny by zobaczyć p. Kasprowiczową i nauczyć się jak można nie obawiać się epitetu afiszowego, gdy się potrafi stworzyć czarownicę czarującą. Trzeba tylko być taką śpiewaczką i taką artystką jak p. Kasprowiczowa. Oczu nie można było oderwać od jej dziwotworu, tak w duchu baśni n'by groźnego, a jednocześnie pełnego humoru. Dzięki p. Kasprowiczowej głównie miało się chwile wrażenia gotowej opery i to opery zupełnie pierwszorzędnej. —

P. S. W ostatniej chwili komunikat teatralny przynosi wiadomość, że „Carmen” powtórzona będzie na ostatnim przedstawieniu. Wobec tego należałoby jeszcze w jednej próbie usunąć ustęski, których wyliczanie zajęłoby z pewnością więcej miejsca niż całe powyższe uwagi. Rzetelny i pomyslnym skutkiem uwieczony wysiłek solistów zasługuje na odpowiedniejsze ramy całości.

## Ze świata.

\* *Poszukuje się — szubrawca!* N. fr. Presse z dn. 9 bm. pomieszcza następujące ogłoszenie: „Dla w polskim języku założycie się mającej gazety, która bronić będzie niemieckości („Die für das Deutschtum eintreten soll”) poszukuje się samostnego redaktora z akademickim wykształceniem, znającego język niemiecki i polski w mowie i piśmie. Wysoka płaca”. Prawdopodobnym jest przypuszczenie, że hakatyści wobec bliskich wyborów założycie chcą — na Śląsku pewnie w języku polskim pismo i w tej drodze poszukują szubrawca, który za wysokim wynagrodzeniem przystałby chciał do nich na służbę.

„Goniec Wielkopolski” donosi, że kandydat na redaktora już się zgłosił. Ma to być indywiduum wykolejone, z kół polskiej inteligencji. Re negat podobno przed dwudziestu kilku laty sprowadzony został do Cieszyna i redagował tam polakczersze pismo w języku polskim.

\* *Rugi kobiet z dziennikarstwa.* Dziennikarstwo, o ile doświadczenie poucza, zdaje się być terenem dla pracy kobiet jak najmniej odpowiednim. Był czas, gdy kobiety dość tłumnie rzucały się na tę gałąź pracy. Wkrótce jednak okazało się, że nowy element jest wysoce niepraktyczny. Wtedy rozpoczęły się rugie kobiet z dziennikarstwa. W Anglii, gdzie w r. 1903 było 600 dziennikarek, dziś jest ich tylko 297; w Niemczech, które wydawały się Eldoradem dla pań, chcących poświęcić się publicystyce, rok ostatni okazał się dla kobiet dziennikarzy bardzo niepomyślny. W r. 1903 było tam kobiet zajętych w dziennikarstwie 416, w 1904 wzrosła ich liczba do 1210 — a w 1905 było ich tylko 217. Jedynie Ameryka cieszy się stałym wzrostem ilości kobiet w prasie zajętych; ale też zato taką ilością humbugów i „kaczek”, jaka pojawia się — dzięki dziennikareczkom w pismach amerykańskich, nie mogą poszczycić się żadne dzienniki w świecie.

## Ruch rewolucyjny w Rosji.

### Położenie na Kaukazie.

Petersburg. (Pet. aj. tel.) „Goniec urzędu wy” pisze o położeniu na Kaukazie:

Z powodu nagłej agitacji rewolucyjnej i powtarzających się grabieży oraz starć między rozmaitemi narodowościami, cały Kaukaz, z wyjątkiem kilku okręgów, znajduje się w stanie wojennym. Zwłaszcza bardzo poważny charakter miały ostatnie wypadki w Suszy, gdzie licznie uzbrojone bandy otwarcie atakowały wojska. Władze mają dostateczną liczbę wojska, aby niepokoje stłumić. Ruch na Kaukazie, podobnie jak w innych częściach państwa, ma charakter rewolucyjny. —

Ruch we wschodnim Kaukazie należy przypisać starciom między Tatarami a Ormjanami, na tle walki narodowościowej. W ludności mahometaniskiej poza tą walką zauważyć się daje

chęć grabieży, co trudno uważać za wynik panslawistycznej propagandy, lub cdez wzywających do świętej walki przeciw chrześcijanom. Wśród ludności tureckiej w gub. tyfliskiej i Kutaiskiej zauważyć się daje wielką wrażliwość na nauki socjalistyczne. —

W ostatnim czasie zaostrzyły się bardzo niepokoje wśród ludności Baku i okolicy. Natomiast nie należy się obawiać ogólnego strejku kolejowego. —

Wśród Armeńczyków największy wpływ ma stowarzyszenie „Dasznak Sueten”. Towarzystwo to miało początkowo na celu ochronę interesów ludności armeńskiej, jednakże obecnie oddało się na usługi agitacji rewolucyjnej.

Wśród tatarskiej ludności stowarzyszenia rewolucyjne nie mają najmniejszego wpływu. Górskie plemiona zachowują się spokojnie.

Wojska na Kaukazie są wierne przysiędze, a wiadomości o niepokojach w poszczególnych oddziałach okazały się po największej części przesadzone. —

Oprócz skoncentrowania wojska ustanowiono także komisje pojednawcze, celem uspokojenia ludności, złożone z przedstawicieli lokalnych władz i najwybitniejszych przedstawicieli stron spornych. Działalność tych komisji okazała się w poszczególnych okręgach bardzo pożyteczną.

Główną uwagę zwróciły władze na zadawalniające rozwiązanie kwestji agrarnej. Rząd wygotował projekt ustawy w sprawie zniesienia dotychczasowego stosunku chłopów do właścicieli ziemskich. Przeprowadzenie jednakże tego projektu ustawy opóźnia się z powodu obecnego niepokojów. Administracja Kaukazu dba bez przerwy o reformy. Zupełnego spokoju na Kaukazie nie można się jednakże spodziewać przed nastaniem spokoju w innych częściach państwa.

### Zajścia w Warszawie.

Warszawa. Dzień wczorajszy przebiegł krwawo. Liczba zabitych i ciężko rannych ma w przybliżeniu wynosić 240, w czem 40 policjantów.

### Bomba w Płocku.

Warszawa. W Płocku rzucono wczoraj bombę. Pięciu policjantów zginęło.

### Rozruchy chłopskie.

Juzówka. We wsi Juzówka usiłowali chłopci uwolnić kilku włościan uwięzionych za udział w rozruchach agrarnych. Kozacy użyli broni palnej; pięciu chłopów zabitych, dwaj ranni.

Podobnie z wielu innych miejscowości donoszą o niepokojach chłopskich, które mają charakter poważny.

### Represja prasowa.

Petersburg. Na podstawie wzmocnionej ochrony zawieszono wydawnictwo „Wiek N X”. Również na prowincji zamykane są bez przerwy rozmaite wydawnictwa skrajne.

Profesor Kowalewski, członek stronnictwa kadetów trzymał natomiast pozwolenie na założenie nowego dziennika p. t. „Strana”.

### Stan wojenny.

Samara. W obszarze przeciętym koleją Samara-Zlatow z powodu niepokoju zawieszono stan wojenny. —

## TELEGRAMY.

(Z dnia 16-go sierpnia.)

### Zjazd monarchów.

Kronberg. Wczoraj po śniadaniu, król Edward i cesarz Wilhelm przepędzili całą godzinę na tarasie zamkowej, w towarzystwie sekretarza staru Tschirsky'ego i ambasadora Lavelles'a.

Kronberg. Król Edward angielski odjechał o godz. wpół do 9 rano do Marienbadu. Pożegnanie obu monarchów było bardzo serdeczne. Monarchowie ucałowali się przy pożegnaniu w oba policzki. —

### Prasa angielska o zjeździe.

London. „Sztandard” omawiając zjazd monarchów w Kronbergu oświadcza, że nie lekceważy znaczenia i zainteresowania, jakie ten zjazd wywołuje, gdyż jest on publicznym dokumentowaniem, że panujący dwóch największych państw morskich, względnie militarnych, pragną wymienić przyjazne powitania. Należy jednakże podnieść, że okoliczność, iż sir Edward Grey nie bierze udziału w zjeździe, przedstawia dla poddanych króla angielskiego gwarancję, że nie zapadną tam żadne dla narodu wiążące umowy, a nawet nie będą one przedmiotem konferencji. Dzień

nik ubolewa, iż kilka niemieckich dzienników uznało za stosowne zamieścić teoretyczne uwagi o stanowisku Anglii w Egipcie i oświadcza, że Anglija nigdy nie da pozwolenia na zmianę istniejącego stanu.

### Encyklika do biskupów Francji.

Paryż. Minister oświaty Briand wyraził się w prywatnej rozmowie, że rząd wobec encykliki papieskiej uważa iż należy zająć stanowisko wyczekujące, aż z zachowania się biskupów francuskich pozna prawdziwe myśli przewodnie encykliki. Nie jest rzeczą rządu już teraz odgadnąć znaczenie pełnych zastrzeżeń słów encykliki. Minister jest zdania, że wszelki opór przeciw ustawie, którą już większa część Francji uznała za konieczną, niema żadnych widoków.

Paryż. „Figaro” donosi, że druga konferencja biskupów francuskich zwołana będzie na jeden z pierwszych dni września.

### Ruch antigrecki.

Paryż. Aj. Hawasa donosi z Aten: Według wiadomości nadeszłych tutaj, miasto Anchialo spłonęło zupełnie, z wyjątkiem przedmieścia bułgarskiego. Na wybrzeżu znajduje się wielu zbiegów, którzy unikli śmierci. Los metropolity nie jest znanym. Grecki dyplomatyczny agent w Anchialo zwrócił się, na dwa dni przed wybuchem niepokoju do rządu bułgarskiego z przedstawieniami, iż grozi wybuch zaburzeń antigreckich, rząd jednakże nie uległ, tak, że ludność grecka zdana była na łaskę i niełaskę tłumy.

Konstantynopol. W kołach dyplomatycznych ubolewają bardzo nad wybuchem antigreckich niepokoju w Bułgarii, gdyż mogą one pociągnąć za sobą represalia ze strony greckich band w Macedonii.

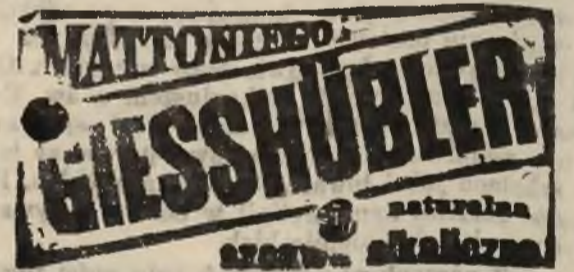
Zofja. O losie rzekomo spalonego biskupa greckiego Anchialos krążą rozmaite wiadomości, które trudno jest sprawdzić. Według prywatnych wiadomości miano wczoraj znaleźć biskupa przy życiu wraz z kilku notablami w domu, który do połowy spłonął. Według tych wiadomości władze miały uwięzić biskupa, za podburzanie Greków.

### Katastrofa kolejowa.

Katowice. (Tel. wł.) Na kolei nadwiślańskiej pociąg jadący z Radomia, wykoleił się na stacyi Garbaka. 3 podróżnych i kilku urzędników zabitych. Około 20 osób rannych.

## NADESŁANE.

Rubryka ta nie pochodzi od Redakcji, za nią też nie odpowiada.



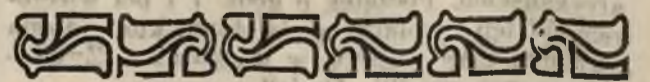
### W pensjonacie

P. Józefy Rogoszowej

w Krakowie ul. Graniczna 14, I. piętro

są pokoje umeblowane

przygotowane dla przyjezdnych z utrzymaniem lub bez za umiarkowaną cenę.

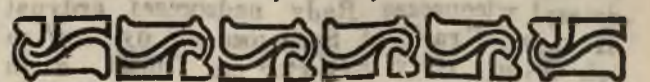


### LECZNICA

Dra Cezara Komorowskiego.

Pokoje dla chorych.

KRAKÓW—DEBNIKI, Poczta 112.



Wydawca dr. Antoni Beaupre. Redaktor odp. Gustaw Strycharski. Drukarnia „Głosu Narodu” pod zarządkiem St. Tomaszewskiego.

# MIODOSYTNIĄ Kazimierza Robackiego

założona w r. 1846  
Kraków ul. Sławkowska 26, poleca:

MIÓD STOŁOWY LEKKI, BUTELKA 50 CT.  
MIÓD STOŁOWY MOCNY, BUTELKA 60 CT.  
MIÓD WYTRAWNY . . . BUTELKA 70 T.

MIÓD KURACYJNY . . . BUTELKA 80 CT.  
MIÓD ESSENCYA . . . BUTELKA 1 ZŁR.  
MIÓD KOPOWIEC, BUTELKA 1 ZŁR. 20 CT.

MIÓD KASZTELAŃSKI BUT. 1 ZŁR. 80 CT.  
MIÓD BERNARDYŃSKI — BUTELKA 8 ZŁR.  
MALINIĄKI — WISNIĄKI — I DERENIĄKI.

**Zdolny starszy Kuchmistrz**  
znajdzie umieszczenie  
Blizsza wiadomość  
w Administracji „Głosu Narodu“

**Wielki Lokal**  
do adoptacji na Fabrykę lub  
Sklady (dawny Teatr ludowy  
przy ulicy Krowoderskiej 15)  
do wynajęcia lub sprzedania.  
Wiadomość u stróża. 1791 5

**Geometra technik**  
Wytypowany jest chwilowo wolny  
i przyjmie robotę na do-  
godnych warunkach. Zgłoszenia  
tylko do 1-go września  
r. w Administracji „Głosu  
Narodu“ pod: „Geometra K. J.“  
1823 3

**Kilkanaście robotnic do  
tutek cygaretowych** przyjmie  
z Krakowa fabryka tutek cygareto-  
wych „Swit“ we Lwowie (adres  
k. wyżej). 1723 8

316 3 **Dzierżawca dóbr, kawaler  
zuka żony** :: gospodarnej  
i pogodnego us-  
sobienia. - Majątek pożądany.  
P. F. poste restante Łoży. ©

**Poszukuje się** biegłego pi-  
szącego  
i piszącej na maszynie Un-  
erwood od 1-go września. —  
Wiadomość w Administracji  
Głosu Narodu. 1825 3

**Bittner?**



Wyciąg ten, który jest  
całkiem zregenerowanym roz-  
czynem etero-olejko-  
wym balsamiczno-żywi-  
cznych substancji zwier-  
nych, nadaje się do letnich wzmacnia-  
jących kąpiel wanny i pole-  
ga go lekarze usilnie od przeszło  
lat dla dzieci i dorosłych. Na 1  
piel 80 h., na 12 kąpeli 8 K, 24  
kąpeli 13 K 44 h. opłat.

Główny skład  
**Julius Bittner**  
k. u. k. Hoflieferant  
Apotheker in Reichenau (N. Öst.)  
Ządać należy wyraźnie **Bit-  
nera** wyrobów z Reichenau  
(N. Ö.), gdyż istnieją liczne naślą-  
dowania. 602 12  
we Lwowie w aptece Szymona Haya  
lekarza c. i k. nadworn. dostawcy.

**Piegi**

usuwa całkowicie w przeciągu 7 dni  
**bra-Creme Dra Christoff a**

Najlepszy nieszkodliwy środek  
do utrzymania czystości i upię-  
szczenia cery. Prawdziwy tylko  
w oryginal. słoikach, których  
opakowanie zaopatrzone jest za-  
ejestrowanym znakiem ochron-  
nym.  
Cena k. 1.60, odpowiednie my-  
do 70 h. Główne składy w Kra-  
kowie: Wiktor Redyk, apteka  
E. Bartmański i Ska, apteka,  
we Lwowie: Zygm. Rucker, apt.  
w Brodach, Leo Kallir apteka;  
w Nowym Sączu: R. Jakubow-  
ki apt.; w Przemyślu: M. Schwarz,  
apt.; w Tarnopolu: M. Krzyża-  
kowski, apt.; Dr. Jul. Franzos,  
apt.; w Jarosławiu: J. Wysza-  
ycki, apt. Składy prócz tego we  
wszystkich aptekach i składach  
aptecznych. 1053 33

**Nie czytać**  
tylko, lecz spróbować się musi  
oddawna znanego, leczniczego  
**ulubionego mydła liliowego**  
Bergmanna i Sp. Dłeczny n. l.  
przedtem Bergmanna mydła li-  
liowego (znak 2 górniczy), ażeby  
się pozbyć piegów i mieć pleć  
białą, a cerę delikatną.  
Po 80 hal. za kawałek mają na  
składzie:  
W KRAKOWIE: Apteki Bart-  
mański i Sp., F. Gralewski, Z.  
Marcoin, M. Proń, W. Re-  
dyk, L. Rosenberg, K. Wi-  
szniewski; Droguerye: J. Ha-  
nak, J. Klemensiewicz, A. Pa-  
chucki, A. Reifer, J. Wiśniew-  
ski i Sp., F. Lopotz i Sp.;  
Handle Gal.: Anast. Froncz,  
Ch. F. Leistner, St. Porębs-  
ki i Zimler. Hdl. mat.: R.  
Drobner, M. Kreisler, Reim  
i Spółka, St. Rożnowski.  
W BOCHNI: Drog. Jan Mi-  
chnik, St. Pawłowski.  
W N. SĄCZU: Apt. M. Gorze-  
cki, R. Jakubowski, J. Jarosz,  
Droguerye: T. Kwieciński, B.  
Zucker.  
W PODGORZU: Drog. L. Zar-  
ski, L. Sonnenschein, Apt.:  
Lazar Friedenber.  
W RZESZOWIE: Apt. A. Kar-  
piński, St. Kłisiewicz, J. Ko-  
łodziejowski.  
W WISNICZU: Apt. J. Brzę-  
kowski.  
W ZAKOPANEM: Droguerya  
E. de Closmanna.



**LÜFTINGERA**  
**Niszczyciel pluskiew**

prawnie ochroniony, działa natych-  
miast w przeciągu 24 godzin — nie  
zostawia żadnej pluskwy w domu,  
zabija natychmiast pluskwy wraz  
z zarodkami, szwabę kuchenne, prusa-  
ki, karakony, robactwo u ptaków  
i kur. Cena brunatnego, 15 koron  
czysto białego we flaszkach a 25,  
55, 1'80, 2'50. — Każda flaszka za-  
oatrzona całkowitym adresem fa-  
brykanta. JOHANN LÜFTINGER,  
Wien XI, Hauptstrasse 134. — Za-  
dać tylko 1 flaszki Lüftingera w  
głównym składzie **Józefa Hana-  
ka**, Kraków, ul. Szewska 5.

**Osoba** w podeszłym wie-  
ku 84-letnia z ro-  
dziny ś. p. St. Zameckiego, zna-  
nego obywatela wielkiego miasta  
Krakowa, który stracił majątek  
podczas powstania w r. 1831,  
obecnie pozostaje w przykrem  
położeniu bez środków do ży-  
cia, gdyż nie ma odwagi prosić  
o wsparcie, lecz na tej drodze  
puka do serc Rodaków o jaką-  
kolwiek pomoc materyalną. Ła-  
skawe datki przyjmie Admin.  
„Głosu Narodu“ dla Zameckiej  
lub Nowa Wieś Narodowa l. 43  
u dróżnika.

**C. k. austriackie koleje państwowe.**  
**Wyciąg z Rozkładu Jazdy**  
ważnego od 1 maja 1906 roku.

| Odjazd z Krakowa i z Podgórze:   | Przyjazd do Krakowa i do Podgórze:   |
|--|--|
| 4.30 rano pociąg osobowy Nr. 31 z Krakowa  | 4.20 rano poc. osob. Nr. 12 do Podgórze-Płaszowa.  |
| 4.47 rano pociąg osobowy Nr. 1032 z Podgórze-Płaszowa.   | 4.42 rano poc. osob. Nr. 12 do Krakowa   |
| 4.53 rano pociąg osobowy Nr. 1032 z Podgórze przyst.   | z Podwołoczysk i Ickan; połączenia w Rzeszowie od Ja-<br>sła, w Tarnowie od Jasła i od Orłowa;   |
| do Oświęcimia przez Podgórze, Płaszów, Skawina; po-<br>łączenia: w Spytkowicach do Wadowic, Alwernii i Sier-<br>szy Wodnej, w Oświęcimiu do Wiednia i Wrocławia.   | 5.45 rano poc. osob. Nr. 1017 do Podgorza przystanku   |
| 6.43 rano pociąg pospieszny Nr. 3 z Krakowa  | 5.52 rano poc. osob. Nr. 48 do Podgorza-Płaszowa   |
| 6.50 rano pociąg pospieszny Nr. 3 z Podgórze-Płaszowa  | 6.07 ran. poc. osob. Nr. 48 do Krakowa   |
| do Podwołoczysk i do Ickan połączenia: w Tarnowie do<br>Stróż stąd do Jasła, Nowego Sącza, Orłowa, Koszyc i<br>Budapesztu, (przyjazd 9.55 wieczór) w Rzeszowie do<br>Jasła a stąd do Nowego Zagórza, Chyrowa.  | z linii transwersalnej przez Suche, Skawine, Podgórze,<br>Płaszów  |
| 8.10 rano pociąg osobowy Nr. 15 z Krakowa  | 6.41 ran. poc. posp. Nr. 2 do Podgorza-Płaszowa  |
| 8.22 rano pociąg osobowy Nr. 15 z Podgórze-Płaszowa  | 6.50 ran. poc. posp. Nr. 2 do Krakowa  |
| do Lwowa; połączenia: W Debicy do Tarnobrzega, Nad-<br>brzezia i przez Rozwadów w kierunku Przeworska;<br>w Przeworsku do Tarnobrzega.   | z Ickan: połączenia w środy i niedziele przez Konstancję<br>z Konstancynopola (okrętem do Konstancji) codziennie<br>od Bukaresztu.   |
| 8.30 rano pociąg mieszany Nr. 411 z Krakowa  | 7.19 rano poc. osob. Nr. 412 do Podgórze-Płaszowa  |
| 8.46 rano pociąg mieszany Nr. 411 z Podgórze-Płaszowa  | 7.30 ran. poc. osob. Nr. 412 do Krakowa  |
| do Wieliczki:  | z Wieliczki  |
| 8.40 rano pociąg osobowy Nr. 6211 z Krakowa  | 7.40 rano poc. osob. Nr. 6212 do Krakowa   |
| do Kocmyrzowa i do Mogiły  | z Kocmyrzowa i Mogiły  |
| 9.02 przed poł. pociąg osobowy Nr. 41 z Krakowa  | 7.45 rano poc. osob. Nr. 1033 do Podgorza przystanku   |
| 9.17 przed poł. poc. osob. Nr. 1012 z Podgórze-Paszowa   | 7.53 rano poc. osob. Nr. 1033 do Podgorza-Płasz w  |
| 9.24 przed poł. poc. osob. Nr. 1012 z Podgórze przyst.   | 8.10 rano poc. osob. Nr. 32 do Krakowa   |
| na linie transwersalnej przez Podgórze Płaszów, Skawi-<br>nę, Suche; w Kalwarii do Wadowic i Bielska; w Su-<br>chej do Żywca i Zwardonia, Chabówce do Zakopane-<br>go, w Nowym Sączu do Orłowa, Koszyc i Budapesztu.<br>od 1. maja do 24 czerwca i od 16 września do 30 kwiet-<br>nia 1906 z Krakowa do Zakopanego wóz wprost przecho-<br>dzący pierwszej i drugiej klasy. | z Oświęcimia i Suchy; połączenia w Oświęcimiu od Wie-<br>dnia i Krakowa, w Spytkowicach od Suchej, Wadowic,<br>w Kalwarii od Wadowic;  |
| 11.00 przed poł. poc. osob. Nr. 13 z Krakowa   | 8.32 rano poc. osob. Nr. 18 do Podgorza-Płaszowa   |
| 11.12 przed poł. poc. osob. Nr. 13 z Podgórze-Płaszowa   | 8.45 rano poc. osob. Nr. 18 do Krakowa   |
| do Podwołoczysk i do Ickan; połączenia w Tarnowie do<br>Stróż, stąd do Jasła, do Nowego Sącza, Orłowa, Koszyc<br>i Budapesztu; w Rzeszowie do Jasła a stąd do Nowego<br>Zagórza, Chyrowa, Strycja.   | z Podwołoczysk i z Ickan, połączenia w Tarnowie od No-<br>wego Sącza — Stróż   |
| 1.15 po poł. poc. osob. Nr. 33 z Krakowa   | 10.28 rano poc. mieszany Nr. 1061 do Podgorza przystan.  |
| 1.30 po poł. poc. osob. Nr. 1034 z Podgórze-Płaszowa   | 10.35 rano poc. miesz. Nr. 1061 do Podgorza-Płaszowa   |
| 1.38 po poł. poc. osob. Nr. 1034 z Podgórze przystanku   | z Oświęcimia; połączenia w Oświęcimiu od Wiednia i<br>Wrocławia, w Podgórze-Płaszowie od Krakowa i Lwowa   |
| do Suche i Oświęcimia przez Podgórze, Płaszów, Skawi-<br>nę; połączenia w Kalwarii do Wadowic i Bielska,<br>w Oświęcimiu do Wiednia i Wrocławia.   | 11.22 przed poł. poc. miesz. Nr. 462 do Podgorza-Płasz.  |
| 1.30 po poł. poc. miesz. Nr. 461 z Krakowa   | 11.35 przed poł. pociąg miesz. Nr. 462 do Krakowa  |
| 1.47 po poł. poc. miesz. Nr. 461 z Podgórze Płaszowa   | z Wieliczki:   |
| do Wieliczki:  | 1.05 po poł. pociąg osob. Nr. 6214 do Krakowa  |
| 1.45 po poł. poc. osob. Nr. 6213 z Krakowa   | z Kocmyrzowa i Mogiły;   |
| do Mogiły i Kocmyrzowa   | 1.17 po poł. poc. osob. Nr. 14 do Podgorza-Płaszowa  |
| 2.49 po poł. poc. posp. Nr. 5 z Krakowa  | 1.30 po poł. poc. osob. Nr. 14 do Krakowa  |
| do Lwowa; połączenia w Tarnowie do Stróż, stąd do<br>Jasła i do Nowego Sącza, w Rzeszowie do Jasła stąd<br>do Nowego Zagórza, Chyrowa, Strycja.  | z Lwowa; połączenia w Rzeszowie od Jasła, w Debicy<br>od Przeworska przez Rozwadów, od Nadbrzezia, w<br>Tarnowie od Orłowa, Nowego Sącza, Jasła i Stróż  |
| 3.00 Pociąg osobowy sezonowy nr. 49 z Krakowa.   | 1.47 Poc. os. sezonowy nr. 1013 do Podgórze przystanku   |
| 3.12 Pociąg osobowy nr. 1020 z Podgórze-Płaszowa.  | 1.52 Poc. os. sezonowy nr. 1013 do Podgórze-Płaszowa.  |
| 3.19 Pociąg osobowy nr. 1020 z Podgórze przystanku   | 2.04 Poc. os. sezonowy nr. 44 do Krakowa.  |
| do Zakopanego i Rabki kursuje od 25 czerwca do 15 wrze-<br>śnia włącznie z wozami wprost przechodzącymi I, II, i<br>III klasy z Krakowa do Zakopanego i Rabki.   | Zakopanego i Rabki kursuje od 25 czerwca do włącznie<br>15 września.   |
| 3.15 po poł. poc. osob. Nr. 25 z Krakowa   | 2.24 po poł. poc. posp. Nr. 6 do Krakowa   |
| 3.25 poc. osob. Nr. 25 z Podgórze Płaszowa   | ze Lwowa:  |
| do Stotwiny  | 4.17 po poł. poc. osob. Nr. 1011 do Podgorza przystanku  |
| 6.15 wiecz. poc. osob. Nr. 19 z Krakowa  | 4.25 po poł. poc. osob. Nr. 1011 do Podgorza-Płaszowa  |
| 6.25 wiecz. poc. osob. Nr. 19 z Podgórze Płaszowa  | 4.40 po poł. poc. osob. Nr. 42 do Krakowa  |
| do Stróż, połączenia w Stróżach do Nowego Sącza  | z linii transwersalnej przez Suche, Skawine, Podgorze-<br>Płaszów, połączenia w Zagorzanach, z Gorlic, w Jasła<br>od Rzeszowa, w Chabówce od Zakopanego w Suchej od<br>Zwardonia, w Kalwarii od Bielska, Wadowic.  |
| 7.40 wiecz. poc. miesz. Nr. 463 z Krakowa  | 6.12 wiecz. osob. Nr. 16 do Podgórze Płaszowa  |
| 7.51 wiecz. poc. miesz. Nr. 463 z Podgórze-Płaszowa  | 6.25 wiecz. poc. osob. Nr. 16 do Krakowa   |
| do Wieliczki   | z Podwołoczysk i z Stanisławowa połączenia w Prze-<br>worsku od Tarnobrzega, w Tarnowie od Nowego Sącza,<br>Stróż, od Nowego Zagórza, Jasła przez Stróże, w Bie-<br>rzanowie od Wieliczki.   |
| 8.00 wiecz. poc. osob. Nr. 45 z Krakowa  | 7.10 wiecz. pociąg osob. Nr. 6216 do Krakowa   |
| 8.13 wiecz. poc. osob. Nr. 1016 z Podgórze-Płaszowa  | z Kocmyrzowa   |
| 8.20 wiecz. poc. osob. Nr. 1016 z Podgórze przystanku  | 8.55 wiecz. osob. Nr. 1035 do Podgórze przystanku  |
| na linie transwersalnej; przez Podgrze-Płaszów, Skawinę,<br>Suche, połączenia w Skawinie do Oświęcimia w stamtąd<br>do Wiednia, w Kalwarii do Wadowic, w Nowym Sączu<br>do Orłowa, Koszyc i Budapesztu, w Zagorzanach do<br>Gorlic.  | 9.00 poc. osob. wiecz. Nr. 1035 z Podgórze-Płaszowa.   |
| 8.05 wiecz. poc. osob. Nr. 6215 z Krakowa  | 9.12 wiecz. osob. Nr. 44 do Krakowa  |
| do Kocmyrzowa  | z Oświęcimia połączenia w Oświęcimiu od Wiednia i<br>Wrocławia; w Spytkowicach od Sierszy Wodnej,<br>Alwernii.   |
| 9.38 wiecz. poc. posp. Nr. 1 z Krakowa   | 9.31 wiecz. poc. posp. Nr. 4 do Podgórze-Płaszowa  |
| do Ickan Bukaresztu, Konstancji a stąd w czwartki i nie-<br>dziele okrętem do Konstancynopola.   | 9.38 wiecz. poc. posp. Nr. 4 do Krakowa  |
| 9.00 wiecz. poc. osob. Nr. 17 z Krakowa  | z Podwołoczysk i z Ickan połączenia w Przeworsku od<br>Tarnobrzega, w Rzeszowie od Jasła, w Debicy od Pru-<br>worska przez Rozwadów od Nadbrzezia i Tarnobrzega,<br>w Tarnowie od Budapesztu (odjazd 7 rano) Koszyc, No-<br>wego Sącza, Stróż, Nowego Zagórza, Jasła przez Stróż |
| 9.10 wiecz. poc. osob. Nr. 17 z Podgórze-Płaszowa.   | 10.35 wiecz. osob. Nr. 24 do Podgórze-Płaszowa   |
| do Podwołoczysk i Ickan  | 10.45 wiecz. osob. Nr. 24 do Krakowa   |
| 10.55 wiecz. poc. osob. Nr. 11 z Krakowa   | z Rzeszowa połączenia w Rzeszowie od Jasła, w Debicy<br>od Rozwadowa, Nadbrzezia i Tarnobrzega, w Tarnowie<br>od Orłowa, Nowego Sącza, Stróż, Nowego Zagórza, Ja-<br>sła przez Stróże  |
| 11.05 w nocy poc. osob. Nr. 11 z Podgórze-Płaszowa   | 10.41 wiecz. osob. Nr. 1021 do Podgórze przystanku   |
| do Podwołoczysk i do Ickan, połączenia: w Bierznanowie<br>do Wieliczki, w Tarnowie do Stróż, stąd do Jasła do<br>Nowego Sącza, Orłowa, Koszyc, i Budapesztu; w Debicy<br>do Tarnobrzega, Nadbrzezia przez Rozwadów w klerun-<br>ku ku Przeworsku; w Rzeszowie do Jasła, a stąd do<br>Nowego Zagórza, Chyrowa i w Przeworsku do Tar-<br>nobrzega.                           | 10.47 wiecz. osob. Nr. 1021 do Podgórze-Płaszowa   |
| 11.52 w nocy pociąg osobowy nr. 47 z Krakowa.  | 11.00 w nocy poc. osob. Nr. 46 do Krakowa  |
| 12.04 w nocy poc. osob. nr. 1022 z Podgórze-Płaszowa   | z Nowego Sącza przez Suche, Skawine, Podgórze-Pła-<br>szów; połączenia w Nowym Sączu od Budapesztu, Ko-<br>szyc, Orłowa, w Habówce od Zakopanego, w Kalwarii<br>od Bielska i Wadowic.  |
| 12.09 poc. osob. nr. 1022 z Podgórze przystanku.   |  |
| do Nowego Sącza przez Podgórze-Płaszów, Skawinę<br>Suche, połączenia w Skawinie do Dworów, w Suchej do<br>Żywca i z Wardonii; w Chabówce do Zakopanego, w<br>Nowym Sączu do Orłowa, Koszyc i Budapesztu. Z Kra-<br>kowa do Zakopanego kursują wozy wprost przechodzące.  |  |

**Poszukuje lekcyj**  
młody człowiek, posiadający  
maturę (tutejszą) i język ro-  
syjski. — Łaskawe zgłoszenia  
pod lit. A. M. z R. uprasza  
do Administracji dziennika.

**Technikum Mittweida**  
Dyrektor: **Prof. A. Holz.** Królestwo Saskie.  
Wyższy Zakład naukowy dla wykształcenia w elektrotechnice i budowie maszyn.  
Oddzielne oddziały dla inżynierów, techników i wermistrzów.  
Laboratorya elektrotechniczne i maszynowe. Warsztaty fabryczno-naukowe. W roku  
szk. 36 było kształcących się 3610. Programy etc. udziela Sekret.

## Panienki

uczyszczające do zakładów n-ukowych przyjmie wdowa bezdzietna po wyższym urzędniku na mieszkaniu z całym utrzymaniem. — Na żądanie osobne pokoje; także fort-pian do użytku, konwersacja francuska i niemiecka. 1593 16  
Kraków ul. Łobzowska  
L. 8 I p. drzwi na lewo.

## ZBOŻE

Krajowej hodowli do siewu.

### Pszenica Ostka-Mikulicka

wyhodowana drogą indywidualnej selekcji pojedynczych i plenniejszych roślin o sżytywnej słomie, najplenniejsza na licznych krajowych polach doświadczalnych cena 23 kor.

### Zyto Polskie

wczesne plenne, odporne, ręczną selekcją kłosów uszlachetnione cena 20 kor. — Ceny za 100 kg. bez worka loco st. Kańczuga. — Poręcza się czystości i siłę kielkowania.

Zarząd dóbr Jerzego Turnaua  
w Mikulicach p. Kańczuga.  
1835 4

## Pisarz ekonomiczny

kawaler, który ukończył niższą szkołę rolniczą znajdzie posadę magazyniera i pomocnika kancelaryjnego. 1834 3

Zgłoszenia z odpisem świadectw, których się nie zwraca, nadsyłać do Centralnego Zarządu Dóbr Rozwadoń nad Sanem.

## Realność do sprzedania

składająca się z 29 morgów i zabudowania. Z tego na stawy przypada około 20 morgów, na orną glebę 6-7 morgów, reszta t. j. 2 morgi na sad i łąkę. — Rzadko to sposobność dla rybaków i emerytowanych P. T. Urzędników. Cała ta realność tworzy jeden komplet. — W środku znajdują się budynki gospodarskie. Realność ta jest oddalona od miasta i stacji kolejowej o dwa kilometry. — Łaskawe zgłoszenia proszę nadsyłać pod adresem: Aniela Jettmar w Zatorze. 1838 1

## Nauczyciel gimn. w Tarnowie

poszukuje na mieszkaniu 2 uczniów z dobrego domu, najchętniej z niższego gimnazjum. Korepetycje, konwersacja francuska i troskliwa opieka zapewnione. — Łaskawe zgłoszenia proszę nadsyłać: „Nauczyciel“ poste restante Tarnów. 1839 3

## Poszukuje się na ordynarj słuźącego

i także na kucharza  
Zgłoszenia: Straszęcin Dwór p. Grabiny. 1837 3

Panienki uczyszczające do szkół znajdują pomieszczenie u p. K. Klemensiewiczowej ul. Krupnicza 1. 9 I piętro. 1836 3

## BREK

mało używany na oliwnych osiach tania do sprzedania. — Wiadomość: Półwie Zwierzyniec ul. Królowej Jadwigi 1. 32 T. Nawrocka. 1841 3

## Świeży miód pszczelny

lipcowy (tegoroczny zbiór pierwsz) deserowy, patokę, czysty i naturalny, bez jakichkolwiek domieszek pod gwarancją, wysyła w 5 kg. blaszankach szczelnie zamkniętych po 6 koron z opłatą pocztą i blaszanki; dla pp. kupców zaś na żądanie w beczkach od 100-150 kg. kolejną Zarząd dóbr ziemsk. i pasiek Zygmunta Litwskiego w Siemikowcach, poczta: Siemikowce. 1724 0

## Willa murowana

7 pokoi, z ogrodem owocowym, kwiatowym, w Łącku do sprzedania lub wynajęcia. Dunajec, Lekarz, apteka. Adres: poczta Tuchów. 1780 5

## Zawiadomienie.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Szanowną Publiczność, iż z dniem dzisiejszym

otworzyłem w Krakowie przy ul. Floryańskiej Nr 34 (naprzeciw Cukierni Śwowskiej)

## Nowy Handel Towarów Żelaznych

1803 10

a mianowicie:

wszelkich naczyń i przyborów kuchennych i domowych, narzędzi rzemieślniczych, okuć bndowlanych i meblowych w największym wyborze po cenach nader przystępnych.

Prosząc łaskawie o zwiedzenie mego nowootworzonego Handlu, pozostaje Z wysokim poważaniem

## ALFONS MENSIK

były długoletni kierownik firmy Tomasz Górecki w Krakowie

## JAN RYNIEWICZ

w Tarnopolu

1772 6

1-sza Kraj. Fabryka Wyprawiania i farbowania prawdziwych krymskich i perskich skórek baranich.

## Uszlachetnione Zboża krajowe.

Zarząd dóbr Grodkowice, poczta Brzezine poleca do siewu:

- I. Pszenicę ostkę Galicyjską w dwóch gatunkach odznaczona dwoma medalami na Wystawie powszechnej w Paryżu.
    1. „Elita“ pochodząca z najdorodniejszych kłosów ręka na polu wybieranych po cenie za 100 kilo . . . . . Kor. 28.—
    2. „Selekcyjna“ pierwsza reprodukcyja Elity . . . . . „ 25.—
  - II. Pszenicę „Grosfürst von Sachsen“ hodowli Cimbala (reprodukcyja) krzyżówka Square Head i pszenicy krajowej szlaskiej . . . . . 25.—
  - III. Zyto polskie mało wymagające i plenne . . . . . 22.—
- Ceny rozumieją się loco stacya Podłęże lub Klaj za worki dolicza się cenę kosztu. 1700 0

«Jeżeli kto kaszle w sposób rozpaczny niech tylko zażyje Pastylek Geraudel'a.»  
Dostyć jest raz spróbować żeby się przekonać o skuteczności.

## PASTILEK GERAUDEL'A

Nieomylnych w leczeniu Nieżytu, Kaszlu nerwowego, Zapalenia opłucnego, Chrypki, Zakatarzenia, Irytacji piersiowej, Astmy, etc.  
Niezbędnych dla osób które zbyt często głos utrudzają.  
Bardzo użyteczne dla Palących.

Pudełko zawierające 72 Pastylek i sposób zażywania takowych: we Lwowie, w aptekach PP. Mikolascha, Wewiorskiego, Krzywżanowskiego, Ruckera, Ehrbara; w Krakowie, w aptek. PP. Wisniewskiego, Redyka i Tranczyńskiego; w Poznaniu, u P. Glabisza i w Czerwonej aptece, etc.

## NIE KUPUJCIE ZEGARKA



zanim nie zobaczycie mego wielkiego katalogu zawierającego 1200 rycin wszelkich gatunków zegarków i przedmiotów złotych i srebrnych. Dostaniecie remontoiry punktualnie idące, z 3-letnią pisemną gwarancją, niklowe lub stalowe już za zł. 1 50 prawdziwe srebrne zł. 3, z 14 karatowego złota zł. 8. — Srebrne łańcuszki 90 ot 14-karat złote zł. 10, 14-karat pierścionki lub kolczyki złote zł. 2 Zegary wachadłowe zł. 2 80, z kukółką zł. 2 50 i budziki po zł. 1 — W razie niespodobania się zwrócić pieniądze.

Wysyła za zaliczką

## MAX BÖHNEL WIEN IV.,

Margarethenstrasse 27

(We własnym domu).

Największa i najstarsza firma założona w roku 1840, odznaczona nagrodą „GRAND PRIX“ i wielkim złotym medalem.

Proszę zażądać mój katalog z 1.200 rycinami darmo i opłatnie. 1135

## OLIWE

1735 0

do maszyn rolniczych mineralną Krajową, Kaukaską i Amerykańską.

## Oliwę Lecerską. Oliwę rzepakową.

Smarowidło na wozy belgijskie i krajowe.

Łatarki stalenne i Smarowidło i lakiery do nprzęży. Wiaderka do gaszenia ognia, polecają najtaniej REIM i SPOBKA KRAKOW

## SADZONKI OLCHOWE

i wszystkich innych drzew leśnych. Krzewy i drzewa parkowe sprzedaje tanio

## ZARZĄD DÓBR BORÓWNA

koło Bochni, poczta i telegraf Wiśnicz (Galicya). — Katalogi na żądanie wysyła opłatnie. Proszę o wczesne zamówienia. 1784 5

## Sok malinowy

Najznakomitszy (tylko prawdziwy) z dużą ilością najprzedniejszego cukru Przeworskiego gotowany wysyła handel delikatesów Kalendkiewicza w Limanowej w naczyniach 4-ro klg. netto, po nader niskiej cenie 3 zlr. opłatnie w Austrii. Biorącym 100 klg. znaczny opust. 1830 20

## JEDYNA W KRAJU FABRYKA PASOW

maszynowych

Ignacego Wurma  
w Krakowie, ul. Kanonicza L. 18

## Ogłoszenie.

Towarzystwo Liturgiczne Krośnie poszukuje biegłej hafciarki uzdolnionej w rysunkach i w doskonałej w haftach księgarskich, ręcznych i maszynowych. Osoby interesowane zechcą przedłożyć 1) świadectwo z ukończenia nauki 2) moralności, 3) lekarskie, 4) dotychczasowej praktyki. Adres: Liturgia, Krośno 1821 6

## Miód pszczelny

czysta patoka, świeży, tegoroczny z własnej pasieki posyłam po 5 kg. blaszankach za pobraną poczt. wraz opłatą poczt. i opakowaniem po 5 K. 60 h. — Za czystą i rzetelną obsługę ręczną. 1802

P. STELMACH  
SOSNOW — p. Siemikow

## Dobry i pewny dochód

zapewnia interes w śródmieściu pod przyswennymi warunkami do sprzedania. Zgłoszenia pod 55 dział inseratowy „Głosu rodu.“ 18

## Wszystkie Panie Gospodynie w Wiedniu

Przekonały się na niedawno odbytej, międzynarodowej Wystawie Kucharskiej w Wiedniu że nie potrzebują

## żadnego drogiego masła deserowego

używać, ażeby sporządzić jakąkolwiek doskonałą potrawę, gdyż wyszczególniona najwyższem odznaczeniem (dyplomem honorowym i złotym medalem)

Margaryna ze znakiem **Koniczyny** jest równie dobrą, lecz o

## 50 procent tańszą od masła deserowego.

Kto raz wziął ¼ kilograma na próbe, stał się naszym stałym odbiorcą!

## Vereinigte Margarine - und Butterfabriken

Wien, XIV/3 Diefenbachgasse Nr. 59.